

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

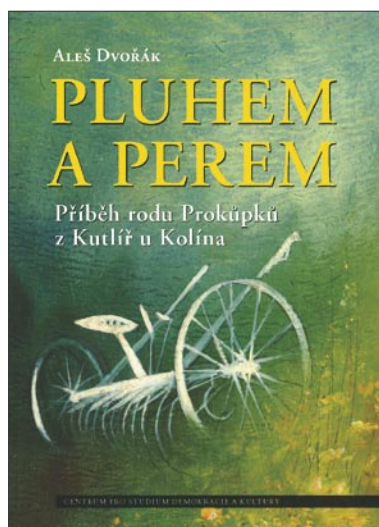
ŘÍJEN 2012

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA PALIČKOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, ŘÍJEN 2012

ALEŠ DVOŘÁK

Pluhem a perem

Příběh rodu Prokúpků z Kutlíř u Kolína

Kniha sleduje příběh slavného selského rodu Prokúpků z Kutlíř, a čtenáře tak provádí moderními dějinami českého venkova. Otevírá pohled na velkolepý hospodářský i kulturní rozkvet druhé poloviny 19. století, na růst sebevědomí i politického vlivu selského stavu na počátku 20. století a na dovršení tohoto vývoje za první republiky. Dále ukazuje, jak bylo sto let všestranného vzestupu násilně přerušeno takzvanou kolektivizací v padesátých letech a jak obtížně se o čtyři desetiletí později prosazovaly snahy toto dílo zkázy překonat.

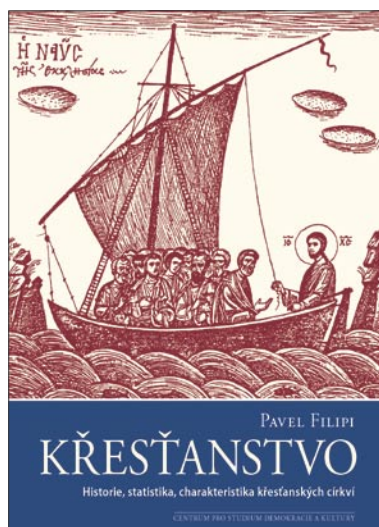
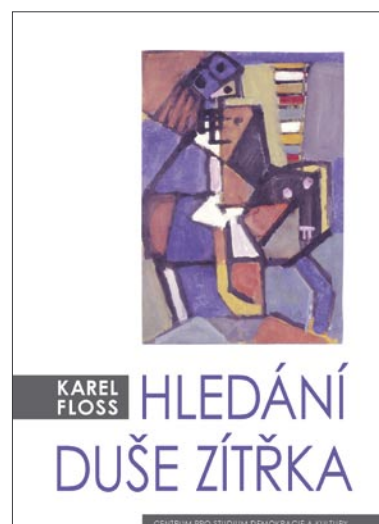
Brož., 80 str. + 12 str. fotopříloh, 159 Kč

KAREL FLOSS

Hledání duše zítřka

Vybrané texty filosofa, vysokoškolského učitele a překladatele Karla Flosse jsou svědectvím o duchovním proudění v českých zemích v druhé polovině minulého století, ale též na úsvitu nových časů po sametové revoluci. Za vytrvalým hledáním nadějnější cesty stojí osobnosti na první pohled sice stěží sluchitelné (M. Habáň, J. L. Fischer, H. Küng), autor je však přesvědčen, že nakonec je pro všechno jeho úsilí směřovaná starost o osud křesťanství či ještě přesněji Ježíšovy věci. Též proto se odvažuje nazvat svou antologii Hledání duše zítřka. Flossův duchovní vývoj byl zásadně ovlivněn ekumenickým seminářem v pražských Jirchářích – dnes sní o tom, aby se podobné iniciativy opět staly jedním ze zdrojů nadějnější budoucnosti.

Brož., 468 str., 398 Kč

PAVEL FILIPI

Křesťanstvo

Historie, statistika, charakteristika křesťanských církví

Skutečnost, že kvalitní příručka Pavla Filipiho *Křesťanstvo* vychází již počtvrté, v nově přepracovaném vydání, vypovídá o tom, jak oblíbenou a stále žádanou se tato publikace stala. Autor hutným, ale přitom systematickým a přehledným způsobem představuje křesťanské církve a podává informace o jejich vzniku, vývoji, nauce i jejich aktuálním stavu. Čtivý výklad, který zohledňuje náboženskou mapu České republiky, přispívá originálním způsobem k ekumenickému dialogu. Kniha je určena především studentům teologie, religionistiky, historie a sociologie, ale také všem, kteří chtějí poznat různorodý a myšlenkově bohatý svět křesťanství.

Brož., 204 str., 229 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

DAVID MARSH

Euro

Boj o osud nové globální měny

Knih Euro Davida Marshe je strhujícím příběhem projektu hospodářské a měnové unie. Autor bez příkras popisuje trnitou cestu společné evropské měny od vize k realitě a vysvětluje, proč se euro začalo záhy po svém zavedení hroutit, proč měnovou unii zachvátila dluhová krize a proč se začala utápět v hořkých vnitřních konfliktech. David Marsh tvrdí, že euro se ve stávající podobě udrží nad vodou jen za cenu silících rozporů mezi politiky a voliči. Právě oni ponесou náklady všech špatných rozhodnutí, která dnes hospodářskou a měnovou unii táhnou ke dnu.

George Soros o knize řekl: „Je to politický thriller: obchody a jednání, která stojí za měnou, jež byla vytvořena nejen jako finanční nástroj, ale i jako způsob překonání staletí sporů. Každý, kdo se zajímá o evropskou politiku, ekonomiku a o to, jakou roli má Evropa ve světě zaujímat, si knihu užije.“ Časopis The Economist knihu označil za „nepostradatelný průvodce monetární politikou“.

Brož., 492 str., 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Paličková

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Vnitřní trh	21
PŘEHLED DĚNÍ ŘÍJEN 2012	8	Komise předložila Akt o jednotném trhu II	21
Doprava	8	ECON je pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu	22
Rada: Obchodování s letištními sloty dozná změn	8	EP podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)	23
Rada souhlasí s nařízením o tachografech, bude ale muset vést jednání s EP	8	Zaměstnanost a sociální věci	25
Energetika	9	EMPL se zabýval budoucností evropského globalizačního fondu	25
Komise zveřejnila sdělení o výsledcích zátěžových testů jaderných elektráren	9	Komise představila nový Fond evropské pomoci nejchudším osobám	25
Komise vydala sdělení omezující biopaliva první generace	11	Zemědělství	26
Hospodářská a měnová unie	12	Rada jednala o reformě společné zemědělské a společné rybářské politiky	26
Napětí v eurozóně nepolevuje	12	VE ZKRATCE...	29
Institucionální záležitosti	14	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	38
Plénum EP přijalo usnesení k návrhu rozpočtu na rok 2013	14	VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT ZVEŘEJNĚNÉ V ŘÍJNU 2012	40
Justice a vnitro	16	VEŘEJNÉ KONZULTACE V LISTOPADU 2012	41
Rada se dohodla na směrnici stanovující normy pro přijímání žadatelů o azyl	16	KALENDÁŘ NA LISTOPAD 2012	43
Členské státy i USA kritizují nový návrh nařízení na ochranu osobních dat na internetu	17	SEZNAM ZKRATEK	44
Regionální politika	18	SLOVNÍČEK	47
Rada jednala o budoucnosti kohezní politiky	18	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	51
Rozšiřování	19		
Komise vydala strategii rozšiřování EU pro rok 2013	19		
Spotřebitelé	20		
Rada podpořila revidované návrhy týkající se léků na předpis i přísnější farmakovigilanci	20		

STALO SE...

Komise u příležitosti 20. výročí formálního dobudování jednotného vnitřního trhu zveřejnila 3. 10. 2012 sdělení, které by jej mělo dále prohloubit – Akt o jednotném trhu II (více v příspěvku **Komise předložila Akt o jednotném trhu II**).

Rada 4. 10. 2012 podpořila revidované návrhy týkající se farmakovigilance a informací, které mohou výrobci poskytovat veřejnosti o lécích na předpis (více v příspěvku **Rada podpořila revidované návrhy týkající se léků na předpis i přísnější farmakovigilanci**).

Komise 4. 10. 2012 zveřejnila sdělení týkající se výsledků zátěžových testů jaderných elektráren v EU. Tyto testy, k nimž se Komise rozhodla přikročit po havárii v japonské jaderné elektrárně Fukušima, zahrnovaly také české reaktory v Dukovanech a Temelíně. Komise ve svém sdělení konstatovala, že většina jaderných elektráren v EU splňuje vysoké standardy bezpečnosti, téměř všechny však budou potřebovat určitá zlepšení (více v příspěvku **Komise zveřejnila sdělení o výsledcích zátěžových testů jaderných elektráren**).

Výbor EMPL 8. 10. 2012 posuzoval pozměňovací návrhy ke zprávě Marian Harkin týkající se fungování Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EGF) v období 2014–2020 (více v příspěvku **EMPL se zabýval budoucností evropského globalizačního fondu**).

Výbor ECON 9. 10. 2010 přijal 2 zprávy Alrene McCarthy týkající se revize směrnice o zneužívání trhu. Stávající norma by se měla výrazně zpřísnit (více v příspěvku **ECON je pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu**).

Komise 10. 10. 2012 vydala strategii rozšiřování EU a uveřejnila hlavní výzvy v této oblasti pro období 2012–2013 včetně hodnotících zpráv pro kandidátské a potenciální kandidátské země na vstup do EU. Zároveň strategii prezentovala poslancům výboru AFET (více v příspěvku **Komise vydala strategii rozšiřování EU pro rok 2013**).

Rada GAC přijala na svém zasedání 16. 10. 2012 tzv. třetí částečný obecný přístup k dalším prvkům legislativního balíku týkajícího se kohezní politiky na období 2014–2020 (více v příspěvku **Rada jednala o budoucnosti kohezní politiky**).

Komise vydala 17. 10. 2012 návrh, jehož cílem má být omezení znepokojivého trendu z posledních let, kterým je zabírání zemědělské půdy využitelné k potravinářskému pěstování za účelem produkce plodin určených k výrobě biopaliv. Platná směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů předepisuje cíl využívání 10% energie z obnovitelných zdrojů v dopravě do roku 2020. Nový návrh limituje použití biopaliv, k jejichž produkci se využívá plodin určených pro potravinářský průmysl, na 5% (více v příspěvku **Komise vydala sdělení omezující biopaliva první generace**).

EP na plenárním zasedání 23. 10. 2012 hlasoval o návrhu rozpočtu na rok 2013. Podle očekávání se vyslovil pro zrušení škrťů, které v původním návrhu rozpočtu, jež předložila Komise v dubnu 2012, uskutecnila v červenci 2012 Rada. Po schválení usnesení, které zamítlo pozici Rady, započalo 21denní dohodovací řízení (více v příspěvku **Plénum EP přijalo usnesení k návrhu rozpočtu na rok 2013**).

Na zasedání Rady 24. 10. 2012 bylo dosaženo dohody o směrnici, která má stanovovat normy pro přijímání žadatelů o azyl v EU. Cílem má být zlepšení a harmonizace právního postavení žadatelů o mezinárodní ochranu bez ohledu na to, v jakém členském státě EU byla tato žádost podána. Směrnice je součástí legislativního balíku, který tvoří základ pro vybudování společného azylového systému v EU (více v příspěvku **Rada se dohodla na směrnici stanovující normy pro přijímání žadatelů o azyl**).

Komise 24. 10. 2012 předložila návrh na založení nového Fondu evropské pomoci nejchudším osobám. Ten má být nástupcem zanikajícího Programu EU pro rozdělování potravin mezi nejchudší osoby (více v příspěvku **Komise představila nový Fond evropské pomoci nejchudším osobám**).

Rada 26. 10. 2012 jednala o zlepšení ochrany osobních dat na internetu. Komise je připravena vyjednávat ve 3 hlavních oblastech. Proti současné podobě návrhu se staví již Německo, Belgie, Francie a Itálie, do debaty se aktivně zapojují i USA. V ČR o této otázce diskuze příliš neexistuje (více v příspěvku **Členské státy i USA kritizují nový návrh nařízení na ochranu osobních dat na internetu**).

Plénum EP 26. 10. 2012 přijalo pozměňovací návrhy ke 2 zprávám Markuse Ferbera týkajícím se revize směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID) (více v příspěvku **EP podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)**).

Rada 30. 10. 2012 přijala tzv. obecný přístup k návrhu o přidělování letištních časů (tzv. slotů) na letištích v EU (více v příspěvku **Rada: Obchodování s letištními sloty dozná změn**).

Rada 30. 10. 2012 dosáhla politické dohody stran návrhu nového nařízení o tachografech. V mnoha ohledech je ale odlišná od pozice EP (více v příspěvku **Rada souhlasí s nařízením o tachografech, bude ale muset vést jednání s EP**).

PŘEHLED DĚNÍ ŘÍJEN 2012

DOPRAVA

Rada: Obchodování s letištními sloty dozná změn

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Evropské unie ([KOM\(2011\)827](#))

Rada 30. 10. 2012 [přijala](#) tzv. obecný přístup k návrhu o přidělování letištních časů (tzv. slotů) na letištích v EU.

Kontext

Komise [návrh](#), součást širšího balíku sestávajícího z 1 sdělení a 3 legislativních textů (návrhů nařízení), předložila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise: Letiště budou „lepší““, [Monitoring prosinec 2011](#)).

Obecný přístup k návrhu nařízení „o službách pozemního odbavování na letištích Unie“ Rada schválila v březnu 2012 (více v příspěvku „Rada souhlasila se změnou způsobu odbavování na letištích“, [Monitoring březen 2012](#)), obecný přístup k návrhu, jenž se týká „pravidel a postupů pro zavedení provozních omezení ke snížení hluku na letištích Unie“, byl přijat v červnu 2012 (více v příspěvku „Rada: Hluk z letišť by měl být nižší“, [Monitoring červen 2012](#)).

Obsah a sporné body

Text definuje „tržní mechanismy pro transparentní obchodování se (špičkovými) letištními časů“. Právní úprava by měla vést k tomu, že stávající kapacita by měla být leteckými společnostmi využívána efektivněji.

Rada podpořila, aby členské státy měly možnost obchodování se sloty omezit, pokud vznikne „významný a prokazatelný problém“, vždy by však měla být notifikována Komise, která by měla moci restrikce do 3 měsíců zrušit. Restrikce požadovala Francie, Bulharsko, Německo, Dánsko, Řecko, Španělsko a Portugalsko, proti nim se vyslovovala Velká Británie, Itálie, Nizozemsko, Švédsko, Belgie a Lotyšsko.

V současnosti jsou sloty (s výjimkou Velké Británie) přidělovány administrativně (na základě [nařízení č. 95/93](#)) pro letní a zimní období (letní období trvá

od března do října) na 89 přetížených letištích v EU. Každá letecká společnost získává min. 5 konkrétních slotů (tj. na 5 týdnů dopředu na konkrétní dny a časy) a využívá-li je (v průměru sezóny) alespoň z 80%, získává je zpravidla i na následující období. Právě toto tzv. historické právo Rada navzdory Komisi, která jej chtěla (za podpory Švédska) zrušit, zachovala.

Další vývoj

Rada bude o návrhu jednat dále až poté, co bude známa pozice EP.

Rada souhlasí s nařízením o tachografech, bude ale muset vést jednání s EP

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 ([KOM\(2011\)451](#))

Rada 30. 10. 2012 [dosáhla](#) (za abstence Německa) politické dohody stran návrhu nového nařízení o tachografech. V mnoha ohledech je ale odlišná od pozice EP.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v červenci 2011. V současnosti jsou v platnosti 2 klíčové normy: [nařízení č. 3821/85](#) a [nařízení č. 561/2006](#). Druhá z norem zavádí povinnost, aby byly všechny nové nákladní vozy (nad 3,5 t) od 1. 5. 2006 vybaveny digitálními tachografy („záznamovými zařízeními v silniční dopravě“).

Revize by měla nejen umožnit relativně snadno (na dálku) zjistit, zda řidiči dodržují stanovené doby jízdy a odpočinku (převážně, odpovědnými orgány členských států), ale i to, zda nedochází k manipulaci s daty z tachografů, např. tím, že by mělo být možné určit polohu konkrétního vozidla pomocí satelitu. Inovované tachografy by tedy měly být funkčně pozměněny, se zachováním nebo dokonce rozšířením dosavadní „uživatelské přívětivosti“.

Rada se návrhem zabývala již v prosinci 2011, kdy přijala tzv. částečný obecný přístup (více v příspěvku „Rada: Nové tachografy od poloviny roku

2018“, [Monitoring prosinec 2011](#)), výbor TRAN v květnu 2012 vznesl požadavek, aby novou generací digitálních tachografů byly od roku 2020 vybaveny všechny nákladní vozy (více v příspěvku „TRAN: Nové tachografy až od roku 2020, ale pro všechny“, [Monitoring květen 2012](#)), což v červenci 2012 stvrdilo i plénum EP (více v příspěvku „EP: Nové tachografy až od roku 2020, ale pro všechny“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

Obsah a sporné body

Rada souhlasila s tím, aby novou generací digitálních tachografů byly vybaveny pouze nové nákladní vozy, a to od roku 2017 nebo 2018 v závislosti na tom, kdy budou k dispozici konkrétní technické specifikace daných zařízení (do 40 měsíců od vstupu nového nařízení v platnost).

EP naproti tomu požaduje, aby novými tachografy byly vybaveny všechny nákladní vozy od roku 2020 (nově registrovaných by se měla nová norma podle EP dotýkat již od roku 2017), navíc ne nad 3,5 t, ale již nad 2,8 t.

Malé a střední podniky (ale nikoliv výhradně ony) by měly podle Rady (ale i EP; obě instituce se v tomto bodě shodují) získat výjimku z povinnosti instalovat do svých vozidel tachografy, pokud se jejich vozidla pohybují v okruhu 100 km.

Rada obecně souhlasí s tím, že je třeba cíleně kontrolovat dodržování stanovených dob jízdy a odpočinku, požaduje ale, aby pro to byly využívány výhradně bezplatné satelitní služby. Nadto se členské státy (v kontrastu s názorem EP) ohradily proti tomu, aby jejich orgány byly obligatorně vybaveny zařízeními, která umožní kontrolovat primárně ty řidiče, u nichž je předpoklad, že stanovené doby jízdy a odpočinku porušují.

Pokud jde o ochranu dat, členské státy jsou proti tomu, aby příslušným orgánům byla na dálku dostupná všechna data o poloze vozidel a řidičů. Mělo by postačovat, že bude znám výchozí a cílový bod daného pracovního dne. Navíc by měl být nutný souhlas každého jednotlivého řidiče.

Rada je (opět v kontrastu s názorem EP) proti sjednocení „karty řidiče“ (identifikující řidiče a jeho aktivitu) a řidičského průkazu v jeden dokument (kvůli zamezení jejich padělání).

Další vývoj

Vzhledem k nesouladu pozic Rady a EP bude v obou institucích v dohledné době zahájeno druhé čtení.

ENERGETIKA

Komise zveřejnila sdělení o výsledcích zátěžových testů jaderných elektráren

Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on the comprehensive risk and safety assessments („stress tests“) of nuclear powerplants in the European Union and related activities ([COM\(2012\)571](#))

Komise 4. 10. 2012 zveřejnila [sdělení](#) týkající se výsledků zátěžových testů jaderných elektráren v EU.

Tyto testy, k nimž se Komise rozhodla přikročit po havárii v japonské jaderné elektrárně Fukušima, zahrnovaly také české reaktory v Dukovanech a Temelíně.

Komise ve svém sdělení konstatovala, že většina jaderných elektráren v EU splňuje vysoké standardy bezpečnosti, téměř všechny však budou potřebovat určitá zlepšení.

Kontext

Nehoda v japonské elektrárně Fukušima, k níž došlo na jaře 2011, vzbudila v EU a jejích institucích z pohledu ČR až přehnaně znepokojenou reakci. Odpovědné orgány v Německu se dodnes odvolávají právě na tuto havárii při vysvětlování rozhodnutí vzdát se již od roku 2022 zcela jaderné energie.

Komise na havárii reagovala tím, že iniciovala revizi bezpečnosti jaderných elektráren nacházejících se na území EU prostřednictvím tzv. zátěžových testů. Na [summitu](#) v březnu 2011 uskutečnění těchto testů schválili také zástupci hlav států a vlád členských zemí EU.

Komise spolu s ENSREG a za účasti členských států a sítě WENRA (Asociace západoevropských jaderných regulátorů, do které je vedle 16 členských zemí EU zapojeno i Švýcarsko) vypracovala podmínky a podrobnosti těchto zátěžových testů, včetně metodologie, časového rozvrhu, podle něhož měly proběhnout ap. Dobrovolné testy se měly týkat více než 140 jaderných reaktorů v EU, přičemž ke společné deklaraci EK týkající se těchto bezpečnostních testů se v červnu 2011 připojili také zástupci některých nečlenských zemí, konkrétně Švýcarska, Turecka, Ruska, Ukrajiny, Chorvatska, Arménie a (možná překvapivě) také Běloruska.

Samotných testů se nakonec v plném rozsahu zúčastnilo 17 zemí, vedle 14 členských zemí provozujících v současnosti jaderné elektrárny také 2 země mimo EU, Švýcarsko a Ukrajina. Litva se jako členský stát zúčastnila též, ačkoli její elektrárna Ignalina je z důvodu tlaku EU

doprovázejícího vstup Litvy do Unie nyní vyřazována z provozu.

Testy měly brát v úvahu možná rizika způsobená nejen přírodními katastrofami, jako tomu bylo ve Fukušimě, ale také lidským faktorem, včetně zabezpečení reaktorů pro případ letecké nehody či teroristického útoku. Zahájeny byly 1. 6. 2011 a v listopadu 2011 Komise přijala [sdělení](#) reflektující první výsledky testů. Konečné výsledky byly po detailnějším prozkoumání některých aspektů (po dohodě s ENSREG) zveřejněny v říjnu 2012.

Obsah

Jako jeden z hlavních závěrů vyplývajících ze zátěžových testů Komise konstatovala, že vnitrostátní orgány ani v jednom případě neshledaly důvody k uzavření některé jaderné elektrárny.

To je velmi důležitý vzkaz i z hlediska ČR, vezme-li v úvahu kauzu JE Temelín, která dlouhodobě vyvolávala problémy a odpor především na straně Rakouska, byť po uzavření procesu v Melku a samotného procesu přistoupení ČR do EU, v němž se rakouské straně nepodařilo prosadit závazky týkající se Temelína do přístupové smlouvy, se tato rétorika zmírnila.

Navzdory tomuto konstatování ze sdělení vyplývá, že všechny bezpečnostní normy MAAE nejsou ve všech členských státech uplatňovány stejně. [Podle komisaře](#) pro energetiku Günthera Oettingera by to pro Komisi mělo být výzvu k tomu, aby k dalšímu zvýšení jaderné bezpečnosti v Evropě navrhla příslušná legislativní opatření.

Lze se tedy ptát, zda zátěžové testy skutečně povedou k harmonizaci standardů v oblasti jaderné bezpečnosti, tedy k dosažení cíle, o který již zmiňované Rakousko marně usilovalo už v souvislosti se sporem o JE v Temelíně.

Zátěžové testy konkrétně zjistily, že u 54 prověřovaných reaktorů nejsou dostatečně uplatňovány stávající normy MAAE pro výpočet rizik zemětřesení a u 62 reaktorů pro riziko záplav.

Nejčastějším pochybením bylo nedodržování časového horizontu pro výpočet rizika zmíněných přírodních katastrof, který by měl podle MAAE činit 10 tis. let, v reálu se však používá mnohem kratší časové období. Dále byla v případě více než 120 reaktorů doporučena instalace nových či modernizace stávajících seismických přístrojů pro měření a vyhlášení poplachu v případě zemětřesení.

U více než 30 reaktorů bylo zjištěno nedostatečné vybavení systémy, které umožňují bezpečné snížení tlaku kontejnmentu reaktoru v případě nehody, dále u více než 80 reaktorů bylo zjištěno

nevyhovující uskladnění vybavení, které je určeno pro řešení vážných nehod. 24 reaktorů potom nemá k dispozici podpůrné havarijní středisko, které umožňuje řízení situace v případě, že v důsledku nehody není možný pobyt v hlavním řídicím středisku. Vedle těchto zjištění, která se týkají norem MAAE, výsledky testů doporučily ještě řadu technických zlepšení v prověřovaných elektrárnách.

Potvrdily se tak některé argumenty, o nichž se hovořilo již v souvislosti se spory okolo JE Temelín před vstupem ČR do EU, totiž že řada jaderných reaktorů, které jsou v EU běžně v provozu, nespĺňuje některé podmínky MAAE. Kritikové spuštění české elektrárny především na rakouské straně v té době hovořili v souvislosti s Temelínem o „banánových standardech“, odpůrci této kritiky však naopak upozorňovali na to, že v EU je v provozu řada starších a z bezpečnostního hlediska méně vyhovujících reaktorů, především ve Francii a Velké Británii. Nyní je zřejmé, že na základě výsledků zátěžových testů Komise bude vyžadovat nápravu a dodatečné investice do technických i zabezpečovacích zlepšení ve zjištěných případech. Otázkou je, zda na straně EU bude následovat i legislativní aktivita ve smyslu harmonizace bezpečnostních standardů a jak se k tomu postaví některé členské státy.

Pozice ČR

Za ČR se dobrovolných testů zúčastnily JE Dukovany a JE Temelín.

Podle [vyjádření](#) skupiny ČEZ testy v případě Dukovan konstatovaly vysokou úroveň bezpečnosti provozu a robustnost elektrárny; nebyl nalezen stav, který by si vyžadoval neprodlené řešení a elektrárna je podle výsledků testů připravena bezpečně zvládnout i extrémní havarijní stavy. Navržena byla některá technická zlepšení jako zvýšení odolnosti kontejnmentu (rozšířením kapacity zařízení pro likvidaci vodíku při těžkých haváriích), opatření pro zvýšení odolnosti chladících věží v případě seizmického rizika a optimalizace organizace a školení personálu pro řízení extrémních situací.

V případě Temelína bylo doporučeno zvýšení ochrany naftových čerpadel pro případ povodní či úpravy týkající se operací se zpětným obvodem. V rakouském tisku se ihned objevily zprávy o zjištěných vážných bezpečnostních nedostatcích Temelína. Proti těmto zjednodušujícím a nepřesným zprávám se však ohradili jak ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba, který současně 2. 10. 2012 při návštěvě Dukovan [podpořil](#) výstavbu 5. bloku elektrárny do roku 2035, tak i český vyslanec pro energetickou bezpečnost Václav Bartuška.

Další vývoj

Vnitrostátní regulační orgány mají na základě výsledků testů do konce roku 2012 vypracovat národní akční plány s harmonogramem, podle kterého budou příslušné změny aplikovány.

Komise chce v červnu 2014 za spolupráce s vnitrostátními regulačními orgány předložit o provádění doporučení ze zátěžových testů zprávu.

Legislativní aktivita zřejmě bude následovat, protože již počátkem roku 2013 má Komise v úmyslu předložit také revizi dosud platné směrnice o jaderné bezpečnosti. Další návrhy, které se mají týkat otázek pojištění, odpovědnosti, ale i např. nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin a krmiv, mají následovat.

ČR, která hodlá v budoucnosti v rámci své energetické strategie podporovat jadernou energii a výstavbu dalších reaktorů (viz současný tendr na dostavbu JE Temelín), bude muset tyto změny v legislativě týkající se jaderné bezpečnosti brát v úvahu.

Komise vydala sdělení omezující biopaliva první generace

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 98/70/EC relating to the quality of petrol and diesel fuels and amending Directive 2009/28/EC on the promotion of the use of energy from renewable sources (COM(2012)595)

Komise 17. 10. 2012 vydala [návrh](#), jehož cílem má být omezení znepokojivého trendu z posledních let, kterým je zabírání zemědělské půdy využitelné k potravinářskému pěstování za účelem produkce plodin určených k výrobě biopaliv.

[Směrnice](#) o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, která byla součástí tzv. klimaticko-energetického balíku, předepisuje cíl využívání 10% energie z obnovitelných zdrojů v dopravě do roku 2020.

V novém návrhu Komise limituje použití biopaliv, k jejichž produkci se využívá plodin určených pro potravinářský průmysl, na 5%. Hodlá tak zlepšit dopady využívání biopaliv na klima, užívání biopaliv vyráběných ze zemědělských plodin určených pro potravinářskou výrobu je totiž nejen z ekologického hlediska velmi sporné.

Kontext

Signály, že se Komise rozhodla odpovědět na kritiku své dosavadní politiky v oblasti OZE, se objevily již v září 2012. Problematická je především podpora tzv. biopaliv první generace vyráběných s využitím zemědělských plodin, které se nezdá být záro-

veň k potravinářské produkci. Jedná se např. o řepku olejnou, cukrovou řepu, ale také o různé druhy obilovin. V poslední době je tento postup čím dál více kritizován jako plýtvání vzácnými potravinovými zdroji, zejm. v situaci rostoucích cen potravinářských komodit, jako jsou základní obiloviny, na světových trzích. Používání biopaliv první generace má ovšem také řadu negativních ekologických důsledků (vzhledem k využívání dusíkatých hnojiv v zemědělství) a předmětem znepokojení je i dopad masového pěstování těchto monokultur na kvalitu půdy.

Otázka omezení podílu biopaliv vyráběných ze surovin využívaných též k potravinářským účelům se objevila již na neformálním jednání ministrů pro energetiku v září 2012 (více v příspěvku „Komise plánuje omezit používání biopaliv vyráběných z potravinářských plodin“, [Monitoring září 2012](#)).

Obsah

Nový návrh má měnit 2 v současnosti platné legislativní normy. Jsou jimi již zmiňovaná směrnice o energii z obnovitelných zdrojů z roku 2009, která vyžaduje, aby do roku 2020 bylo v oblasti dopravy 10% energie využíváno z obnovitelných zdrojů, a dále [směrnice](#) o jakosti paliv (benzínů a motorové nafty). Tato směrnice stanovuje jako cíl 6% snížení emisí skleníkových plynů pro paliva používaná v odvětví dopravy, rovněž do roku 2020. Zároveň jsou stanovena kritéria udržitelnosti, která musí biopaliva splňovat, aby mohla být do těchto cílů zahrnuta.

Kritéria udržitelnosti se týkají povolených emisí skleníkových plynů z biopaliv v porovnání s fosilními palivy a mají se již podle platné legislativy do roku 2017 zpřísnit, i nadále však přetrvává oprávněná obava, že poptávka po biopalivech i skutečnost, že se často jedná o výhodné podnikání, vede ke zvětšování rozlohy zemědělské půdy, na níž jsou příslušné plodiny využívány k výrobě biopaliv pěstovány.

Nový návrh má minimalizovat rizika, která vyplývají z masovějšího využívání tzv. biopaliv první generace, a to mj. i podporou alternativních biopaliv druhé generace.

Tato biopaliva jsou vyráběna z nepotravinářských surovin, k jejich výrobě jsou často používány odpadní suroviny typu slámy či dřevního odpadu. Jejich výhodou má být jednak to, že využívání těchto biopaliv by nemělo tolik narušovat potravinářskou produkci, jednak bývá vyžadován nižší podíl emisí skleníkových plynů. I zde je však třeba zdůraznit, že suroviny pro výrobu biopaliv druhé generace nejsou jen surovinami odpadními, nezdá se, že jsou cíleně produkovány (příkladem může být pěstování rychle rostoucích dřevin).

Komisařka pro oblast klimatu Connie Hedegaardová [zdůraznila](#), že cílem není zastavení výroby biopaliv první generace (zde je třeba podotknout, že by šlo o postup z extrému do extrému, vezme-li v úvahu někdejší finanční podporu pěstování plodin využívaných k produkci biopaliv první generace). Komise chce podle ní vyslat „jasný signál“, že do budoucna chce podporovat především „udržitelná“ biopaliva.

V tiskové zprávě je dokonce zmíněna i skutečnost, na kterou dlouhodobě upozorňovali kritikové podpory biopaliv první generace, tj. že i vědecké studie prokázaly to, že některá biopaliva mohou způsobovat stejné emise skleníkových plynů jako fosilní paliva, která měla biopaliva podle ekologů nahradit.

Nový návrh mění směrnice o podpoře OZE a o jakosti paliv následujícím způsobem:

Dosavadní požadavek, aby v rámci kritérií udržitelnosti byly emise skleníkových plynů minimálně o 35 % a po roce 2017 o 50 % nižší než u fosilních paliv, se mění na minimálně 60 %. Biopaliva tedy musí splňovat přísnější „kritéria udržitelnosti“.

Dodavatelé biopaliv i členské státy, jejichž povinností je snižování emisí skleníkových plynů, musí brát v úvahu tzv. faktory nepřímých změn ve využívání půdy (ILUC).

Jedná se o předpokládané změny v emisích skleníkových plynů, které jsou vyvolané změnami ve využívání zemědělské půdy. Tato půda v EU je nyní ve větší míře užívána pro produkci biopaliv, a to i ta půda, která by mohla být využita k produkci potravin a krmiv. To podle nového návrhu způsobuje negativní změny emisí skleníkových plynů v neprospěch biopaliv první generace. Faktor ILUC mají totiž všechna biopaliva, pro jejichž produkci je potřeba využít půdu, a tyto faktory musí producenti a členské státy zahrnout do zpráv, na jejichž základě budou podle směrnic o využívání OZE a o kvalitě paliv posuzovány cíle týkající se redukce skleníkových plynů.

Zjednodušeně řečeno, biopaliva, při jejichž produkci není nutné využívat zemědělskou půdu, budou při vyhodnocování těchto zpráv považována za přijatelnější. Do roku 2020 se má podíl biopaliv vyráběných za využití zemědělské půdy snížit na 5 % v rámci naplňování 10% cíle v oblasti dopravy.

Komise chce zároveň vytvořit tržní pobídky pro biopaliva druhé a třetí generace (bionafta vyráběná za využití činností sinic, řas ap.).

Pozice ČR

MŽP v říjnu 2012 předložilo vládě návrh nařízení o kritériích udržitelnosti biopaliv, který je prováděcím předpisem k [zákonu](#) o ochraně ovzduší.

Nařízení se snaží reflektovat nutnost ochraňovat některé biologicky cenné plochy, jako je lesní půda či někdejší rašeliniště, před využíváním k produkci biopaliv, biomasa proto na těchto místech nesmí být pěstována.

MŽP přitom bere v úvahu, že se EU chystá na zpřísnění kritérií udržitelnosti biopaliv, s čímž ministr životního prostředí Tomáš Chalupa [souhlasí](#). Podle jeho slov není možné zabírat stále větší plochu půdy kvůli biopalivům, a to na úkor pěstování potravinářských plodin.

Další vývoj

Zdá se tedy, že podpora biopaliv první generace v EU postupně končí, což vyvolává negativní reakce u producentů a pěstitelů plodin využívaných k jejich výrobě, kteří již investovali do tohoto druhu podnikatelské činnosti i do potřebných technologií.

Návrh má sice stále umožňovat členským státům poskytovat finanční podporu také biopalivům první generace, podle Komise by však po roce 2020 měla již finanční podporu dostávat pouze ta biopaliva, která nejsou vyráběna za využití plodin užívaných k výrobě potravin.

Jedná se tak o příklad situace, v níž na základě legislativy a finanční podpory EU došlo k nezanebatelným investicím, EU však nyní mění taktiku, přiznává problematičnost biopaliv první generace, na kterou kritikové již dříve upozorňovali, a nejenže omezuje podporu těchto biopaliv, ale počítá i s omezením jejich využívání.

Návrh samozřejmě ještě musí být schválen, a to spuluzhodovací procedurou, musí jej tedy schválit jak Rada, tak EP. V případě schválení by členské státy měly 1 rok na transpozici těchto opatření do své národní legislativy.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Napětí v eurozóně nepolevuje

Odpuštění dalšího řeckého dluhu?

[Statement](#) by the Euro area Heads of State or Government on Greece 18 October 2012

Zástupci tzv. trojky (zástupci Komise, ECB a MMF) po skončení své mise v Řecku naznačili možnost, že věřitelé budou muset odepsat další část řeckého dluhu, aby se zemi podařilo odrazit ode dna. Soukromí věřitelé již odepsali 100 mld. €, tedy asi 50 % (více v příspěvku „Druhý záchranný balík pro Řecko a slavnostní podpis fiskální smlouvy“, [Monitoring únor 2012](#)). V této fázi by se odepsání dluhu týkalo veřejných věřitelů, tedy států. Omezené možnosti má ale v tomto

směru Evropská centrální banka (ECB), která je jedním z hlavních věřitelů Řecka a vlastní dluhopisy v hodnotě 40 mld. €. Z pohledu ECB není odpuštění dluhu možné, protože by to odpovídalo nepřímému financování státu, což je v rozporu se smlouvami EU. Odpisu by se neúčastnil ani MMF. Trojka navrhuje také prodloužit dobu splácení půjček Řecka o 2 roky, což podle Komise bude stát dalších 30 mld. € navíc a budou je muset opět zaplatit členské státy eurozóny.

Německá vláda avizovala, že nemůže podpořit další odpis řeckého dluhu, jestliže se bude zároveň jednat o nové pomoci pro tuto jihoevropskou zemi. Takový krok by byl v rozporu s německým právem.

V případě, že by k odpisu dalšího dluhu došlo, musejí Atény realizovat asi 150 reforem, poskytovat týdenní zprávy a reformovat trh práce, včetně zjednodušení propouštění a zaměstnávání lidí a minimálního platu. Tuto reformu vláda předloží parlamentu v listopadu 2012.

Řecko potřebuje další prostředky (31,5 mld. €) k zaplacení svých účtů do 16. 11. 2012, přičemž trojka by měla předložit hodnocení pokroku země do 12. 11. 2012. Jedná se o částku, kterou měla země dostat již v červnu 2012 (1,6 mld. € by mělo jít z MMF). Vyplacení EU pozdržela kvůli nedokončené zprávě trojky, která má vzniknout právě až v listopadu 2012. Na začátku října 2012 ministři financí EU dali Řecku ultimátum, že musí do 18. 10. 2012 implementovat rozpočtové reformy. „Seznam“ 89 kroků (škrtů) z března 2012, které měla země učinit, zahrnuje privatizaci, reformu trhu práce nebo daní. Škrty mají být v hodnotě 13,5 mld. € (více v příspěvku „Vývoj situace v zadlužených státech eurozóny“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

Ministři financí eurozóny jednali o postupu v Řecku také na telekonferenci 31. 10. 2012.

Summit Evropské rady

[Závěry](#) Evropské rady, 17.–18. 10. 2012

Hlavním tématem jednání na summitu Evropské rady byla chytaná bankovní unie, kterou chtějí státy EU vytvořit, aby stabilizovaly společnou měnu a umožnily bankám půjčovat si peníze přímo ze záchranného fondu ESM (více v příspěvku „Komise předložila další konkrétní návrhy na vznik bankovní unie“, [Monitoring září 2012](#)). Český premiér nicméně [řekl](#), že pokud bude bankovní unie schválena v navržené podobě, bude její ustavení ČR vetovat. Není totiž jisté, zda by neohrozila stabilitu českého bankovního sektoru, který je zdravý. ČR se také řadí mezi jediné 3 členy zemí OECD, kteří nemuseli svůj bankovní sektor podpořit z veřejných prostředků.

Bankovní unie by mohla zapříčinit nestabilitu českého systému, neboť více jak 95 % bankovního trhu je vlastněno zahraničními bankami, proto vláda vidí problém v návrhu na povinné půjčování mezi národními fondy garancí vkladů. Dalším problematickým bodem je i to, že země neplatící eurem nejsou zastoupeny v Radě ECB, a tudíž by neměly na budoucí vývoj, který na ně bude mít přímý dopad, vliv.

Evropská rada sice v závěrech uvádí, že je potřeba vytvořit integrovaný rámec, který bude otevřen všem státům, jež se chtějí zapojit, a přitom jasně oddělit měnovou politiku ECB a její funkce v oblasti dohledu. Chce také zajistit rovné zacházení s členskými státy eurozóny a členskými státy mimo eurozónu, které se jednotného mechanismu dohledu zúčastní, jakož i jejich spravedlivé zastoupení. Evropská rada chce vytvořit legislativní rámec do 1. 1. 2013, resp. začlenit do této doby nový nástroj do fungování ECB. Provádění těchto legislativních opatření by se mělo uskutečnit během roku 2013. Mnozí namítají, že je tento termín nereálný, neboť jej musí schválit i EP. Německo a Francie však tento harmonogram podporují.

Poslanci EP reagovali na výsledky summitu Evropské rady kriticky a označili je za nezodpovědné, neboť chtějí „více akceschopnosti ze strany EU“. Podle předsedy Evropské rady a předsedy Komise se jednalo o summit, na kterém se spíše potvrdila dosažená opatření; klíčová jednání teprve budou následovat. Poslanci požadují rozhodné jednání, tedy pomoc Španělsku hned, ne v budoucnosti. Z liberálního křídla se ozvaly hlasy, že se politici nechtějí pouštět do velkých kroků kvůli volbám v Německu v září 2013. Britská poslankyně Sharon Bowles naopak kritizovala příliš spěšné tempo přípravy legislativy týkající se bankovní unie.

Společný dohled v rámci bankovní unie je podmínkou pro to, aby krachující banky mohly požádat o půjčku přímo ESM. První na řadě by mělo být Španělsko. ECB nicméně již dříve našla způsob, jak nakupovat dluhopisy států v nesnázích i jinak, musejí ale souhlasit s reformním programem.

Předpokládá se také, že na chod nového orgánu bude potřeba 300 zaměstnanců. Je stále otázkou, jak bude nový bankovní dozor spolupracovat s existující EBA. V EU je v současnosti 6 000 bank, přičemž ve všechny dohled potřebují. Bankovní dohled budou muset např. v Německu schválit poslanci tamějšího parlamentu.

Na summitu se jednalo také o možnosti vytvořit druhý rozpočet pro eurozónu, který by se nedotýkal finančního výhledu na období 2014–2020 pro celou EU. Angela Merkelová jej nazvala „nástrojem solidarity“. Kancléřka navrhuje vy-

tvořit „superkomisaře“ pro měnové záležitosti eurozóny, což nevylučuje ani francouzský prezident Francois Hollande. Podle něj by bylo ale vhodnější zavést namísto zvláštního rozpočtu evropské dluhopisy. Což ale stejně jako post nového komisaře vyžaduje změnu smluv.

Evropský semestr

Doporučení, která byla identifikována v rámci evropského semestru 2012, jsou nyní členskými státy zapracovávána. EP v rámci evropského semestru [vypracovává](#) 2 zprávy. Jednu na konci procesu, druhou na jaře, ve které předkládá svoje námítky pro další rok.

Zpravodaj Jean-Paul Gauzès (EPP, Francie) představil 9. 10. 2012 ve výboru ECON [zprávu](#), ve které označuje Evropský semestr za příliš byrokratický a politicky neúčinný. Legitimita semestru není dostatečná. Plénium EP tuto zprávu [přijalo](#) poměrem 430:90:8. EP vyzval Komisi, aby dohlédla, že členské státy doporučení semestru zapracují, a aby se do koordinace více zapojily národní parlamenty. V některých zemích se podle zprávy do debaty o větší ekonomické koordinaci v rámci EU v kontextu [národních strategií](#) nezapojily ani národní parlamenty, ani sociální partneři. To chtějí státy i EP v roce 2013 změnit. Národní parlamenty by si měly zajistit způsob, jakým se do debat o nových reformních plánech zapojí předtím, než je členské státy pošlou do Bruselu.

Zpráva vyzývá Komisi, aby v semestru více zohlednila i jiné oblasti, jako je zaměstnanost nebo růst, nežli jen konkurenceschopnost nebo úsporná opatření. Poslanci navíc vyzývají, aby byla „užší ekonomická vláda“ podrobena větší demokratické kontrole a zahrnovala více politických aktérů. Poslanci EP se chtějí na přípravě semestru více podílet. Ministři financí o průběhu a možných zlepšeníh tohoto nástroje jednali v rámci [ECOFIN](#) 9. 10. 2012.

Španělsko

Do Španělska se vypravila první delegace tzv. trojky. Ve své zprávě z 26. 10. 2012 píše, že Španělsko si v implementaci reformního programu vede dobře. Ve sledované oblasti bankovního sektoru je ale podle trojky potřeba řady změn. Dohled trojky vyplývá z podepsaného memoranda o porozumění z července 2012, které zahrnuje plán finanční pomoci v podobě rekapitalizace španělských bank. Prováděné reformy by měly Španělsku v blízké budoucnosti zajistit 100 mld. € pomoci z ESM (více v příspěvku „Vývoj situace v zadlužených státech eurozóny“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Komise na základě hodnocení trojky schválí do konce listopadu 2012 restrukturalizaci v první oblasti, tedy v bankách včetně BFA/Bankia a Catalunya Caixa.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

Plénium EP přijalo usnesení k návrhu rozpočtu na rok 2013

[Usnesení](#) Evropského parlamentu ze dne 23. října 2012 týkající se postoje Rady k návrhu souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2013 – všechny oddíly

EP na plenárním zasedání 23. 10. 2012 hlasoval o návrhu rozpočtu na rok 2013. Podle očekávání se vyslovil pro zrušení škrťů, které v [původním návrhu rozpočtu](#), jež předložila Komise v dubnu 2012, uskutečnila v červenci 2012 Rada. Vzhledem k tomu, že rozpočet je podle platného primárního práva přijímán spolurozhodovací procedurou s jediným čtením v EP, započalo po schválení [usnesení](#), které zamítlo pozici Rady, 21denní dohodovací řízení.

Kontext

Komise zveřejnila původní návrh rozpočtu na rok 2013 v dubnu 2012.

Soustřeďovala se v něm na výdajové priority související se strategií [Evropa 2020](#), současně ale zmražením výdajů v závazkové oblasti reflektovala také úsporná opatření, jež na národní úrovni přijímá řada členských států, které jsou zároveň přispěvateli do rozpočtu EU.

Návrh Komise počítal s výdaji v závazcích ve výši cca 151 mld. € a s platbami ve výši cca 138 mld. € (více v příspěvku „Komise zveřejnila návrh rozpočtu pro rok 2013“, [Monitoring duben 2012](#)).

Rada přijala [pozici](#) k tomuto návrhu v červenci 2012.

Jednalo se o ještě úspornější variantu, jak to v případě společné pozice Rady, která je složena ze členských států, jež do rozpočtu EU také přispívají, bývá.

Varianta podpořená společnou pozicí Rady počítala s tím, že výdaje na rok 2013 v platbách v porovnání s rokem 2012 nevzrostou o více než 2,79 %. Pozice Rady proto počítala pro rok 2013 s platbami ve výši 132,7 mld. €, což odpovídá 0,99 % HND EU. V závazcích, což jsou platby, které nemusí být nutně vyplaceny v průběhu roku 2013, ale mohou být vyplaceny i v dalších letech v rámci víceletých programů, to mělo být necelých 150 mld. € (více v příspěvku „Rada přijala pozici k rozpočtu na rok 2013“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

19. 10. 2012 Komise původní návrh rozpočtu na rok 2013 ještě mírně [upravila](#), s ohledem na upravené odhady výdajových potřeb v oblasti zemědělství a rybolovu snížila výdaje v této oblasti o cca 25 mil. €. Jedná se však o poměrně marginální změnu

s ohledem na to, že celkové výdaje na oblast zemědělství a rybolovu mají v roce 2013 dosahovat cca 44 mld. €.

Obsah

EP v říjnovém usnesení ke společné pozici Rady odmítl škrty především v oblastech podpory výzkumu, podnikání a zaměstnanosti, které dle přijatého usnesení považuje za rozhodující pro oživení ekonomiky a překonání současných potíží v EU. Dále EP zrušil Radou navrhované úspory také v oblastech regionální politiky, zemědělství a SZBP, kde jako již několikrát v minulosti podpořil navýšení prostředků pro Palestinu a blízkovýchodní mírový proces. Jedinou oblastí, kde EP podpořil navrhované škrty v rozpočtu, je rozpočet samotného EP.

V oblasti výzkumu, podpory podnikání a zaměstnanosti z prostředků ESF EP odmítl snížení rozpočtových výdajů navrhované Radou ve výši necelých 2 mld. €. Zdůvodnil to mimo jiné tím, že by tyto škrty postihly vzdělávací program Erasmus Mundus, program celoživotního vzdělávání a 7. rámcový program pro vědu a výzkum.

Financování těchto programů se ocitlo v problémech již v roce 2012, což Komise zjistila na základě informací o plnění rozpočtu v roce 2012. Odhadla, že potřebuje dalších 9 mld. €, blíží se totiž ke konci rozpočtové období 2007–2013, a tím i platby v rámci víceletých programů, které je nutné na jejich základě vyplatit. V případě chybějících peněz v rozpočtu 2012 se navíc jednalo o platby ještě z konce roku 2011 ve výši cca 5 mld. €, které byly převedeny do rozpočtu EU na rok 2012, jehož výdaje se tímto způsobem navýšily. Předseda Komise José Manuel Barroso se proto [obrátil](#) na členské státy, aby „dostály svým závazkům“ ve financování programu Erasmus či na podporu chudších regionů v rámci Kohezního fondu.

Na program Erasmus se nedostávalo celkem 90 mil. €, u programů na podporu výzkumu to bylo více než 420 mil. €, zdaleka největší platební deficit přesahující 8 mld. € se však objevil v oblasti kohezní politiky a politiky rozvoje venkova. Komise po členských státech ve výsledku požaduje dodatečný příspěvek do rozpočtu ve výši necelých 6 mld. €.

Že se nejedná o celých 9 mld. €, je způsobeno skutečností, že Komise vybrala na pokutách v oblasti porušování pravidel hospodářské soutěže a na dalších sankcích více než 3 mld. €, které potom zahrnula do rozpočtových příjmů.

Komisaři pro rozpočet Januszi Lewandowskému nicméně problémy s financováním zmíněných programů v roce 2012 umožnily [poukázat](#) na nebezpečí neustálých škrťů v rozpočtech EU v posledních letech poznamenaných krizí a varovat před tím, aby EP a Rada opět schválily rozpočet „nedostačující unijním potřebám“. Zdá se, že tato skutečnost byla dostatečným impulzem i pro EP, aby škrty v těchto oblastech pro rok 2013 odmítl. Na dodatečné opravy rozpočtu v roce 2012 se [odvolával](#) i zpravodaj Giovanni La Via, který měl projednávání hlavní části návrhu rozpočtu v EP na starosti. Zamítnutí úspor v oblastech vzdělávání či ESF zdůvodnil právě tím, že EP chce touto cestou předejít dodatečnému „dolepování“ rozpočtu v roce 2013.

EP zamítl úspory Rady také v dalších oblastech. V rámci regionální politiky „vrátil do hry“ zpět cca 1,6 mld. €, v oblasti SZBP navíc plánované výdaje na podporu Palestiny a blízkovýchodního mírového procesu ještě navýšil o 100 mil. €. Schválil tak pouze škrty v oblasti rozpočtu samotného EP ve výši necelých 9 mil. €, a to navzdory určitým nákladům, které si vyžádá plánované rozšíření EP o Chorvatsko.

Další vývoj

Jak již bylo zmíněno, vzhledem k odlišným pozicím EP a Rady k návrhu rozpočtu následovalo po schválení usnesení EP svolání dohodovacího výboru.

V dohodovacím výboru zasedá stejný počet zástupců EP a Rady, kteří se snaží během 21 dnů dospět ke kompromisní dohodě, která následně musí být ještě předložena ke schválení jak EP, tak Radě.

Dohodovací řízení bylo zahájeno 26. 10. 2012 a má skončit 9. 11. 2012.

Pokud se během této doby zástupcům EP a Rady k dohodě dospět nepodaří, návrh rozpočtu je zamítnut a Komise musí předložit návrh nový. EU by v takovém případě mohlo hrozit pro rok 2013, poslední rozpočtový rok stávající finanční perspektivy, rozpočtové provizorium, kdy jsou na každý měsíc roku vyhrazeny výdaje rovnající se 1/12 výdajů rozpočtu předchozího roku, tedy roku 2012.

EU se této situaci nejvíce přiblížila v novodobé historii v roce 2010, kdy byl rozpočet poprvé schvalován po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost spolumozhodovací procedurou. EP s Radou se tehdy dostaly do sporu, který ale nakonec v rozpočtové provizorium nevyšel.

JUSTICE A VNITRO

Rada se dohodla na směrnici stanovující normy pro přijímání žadatelů o azyl

Pozměněný návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o azyl (přepřacované znění) ([KOM\(2011\) 320](#))

Rada 24. 10. 2012 dosáhla [dohody](#) o směrnici, která má stanovovat normy pro přijímání žadatelů o azyl v EU. Cílem má být zlepšení a harmonizace právního postavení žadatelů o mezinárodní ochranu bez ohledu na to, v jakém členském státě EU byla tato žádost podána.

Směrnice je součástí legislativního balíku, který tvoří základ pro vybudování společného azylového systému v EU spolu s tzv. [kvalifikační směrnici](#) (směrnice o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany), jež vstoupila v platnost již v lednu 2012, [směrnici o azylovém řízení](#), tzv. [dublinkým nařízením](#) a [nařízením o Eurodac](#).

Kontext

Změny se týkají stávající [směrnice](#) z roku 2003, která zakotvuje standardy pro přijímání a zacházení s žadateli o azyl, včetně úpravy pravidel předběžného zadržení, přístupu k pracovnímu trhu ap. Komise představila návrh na její změnu již v roce 2008, tehdy ale některé členské státy její projednávání v Raděablokovaly. Komise proto předložila pozměněný návrh v roce 2011.

Vzala v něm úvahu jednak pozice členských států vyjadřované na jednání Rady, jednak výsledek prvního čtení návrhu v EP.

Předmětem značných kontroverzí byla tehdy pravidla umožňující dočasné zadržení.

Původní směrnice z roku 2003 nestanovovala žádná společná pravidla a rozhodnutí ponechávala na členských státech. Nová legislativa naopak explicitně jmenuje omezený okruh důvodů, pro které je možné žadatele o azyl dočasně zadržovat, jako je kontrola jejich identity, prověření žádosti o mezinárodní ochranu a práva vstupu na území příslušného členského státu, ale také důvody týkající se bezpečnosti příslušného státu a veřejného pořádku. Nová úprava se týká také zlepšení podmínek přístupu žadatelů o azyl na pracovní trh či jejich práva na medicínskou, případně psychologickou péči.

V září 2012 o návrhu směrnice orientačně hlasoval výbor LIBE spolu s návrhem na změny tzv.

dublinkého nařízení (více v příspěvku „Výbor LIBE orientačně hlasoval o legislativě v oblasti azylu“, [Monitoring září 2012](#)).

Obsah

Směrnice obsahuje soubor pravidel pro zadržování žadatelů o azyl, včetně záruk pro zadržené. Dočasná detence uprchlíků by měla být uplatňována na individuální bázi a pouze v tom případě, pokud se jiná, alternativní opatření ukáží jako neefektivní. Neměla by trvat déle než 3 měsíce (příčemž zranitelné osoby typu děti by měly být takto zadržovány pouze za výjimečných okolností a za specifických podmínek) a k zadržení by mělo docházet ve speciálních zařízeních. Pokud to není možné, lze žadatele o azyl zadržovat i ve věznicích, musí zde však být separováni od ostatních osob obviněných z trestných činů či ve výkonu trestu.

Humánnější pravidla pro přijímání žadatelů o azyl mají zahrnovat také zlepšení přístupu k pracovnímu trhu.

Zkráceny mají být čekací lhůty před povolením přístupu azylantů na trh práce ze stávajících 12 měsíců na 9.

Jasnější mají být též pravidla týkající se možnosti získat bezplatnou právní pomoc a zastoupení v průběhu azylového řízení. Zlepšeny mají být různé bezpečnostní záruky týkající se zranitelných osob, jako jsou děti bez doprovodu či oběti mučení, a další záruky související např. s ubytováním nezletilých nebo nezaopatřených dospělých žadatelů.

Děti bez doprovodu, jejichž rodiče nežijí na území EU, mají mít právo na sloučení s jinými rodinnými příslušníky žijícími v EU, jako jsou prarodiče, tety, strýčkové ap.

V případě potřeby se žadatelům o azyl má dostat adekvátní lékařská péče, v případě závažných duševních poruch potom odpovídající psychologické péče.

Členské státy přijímající žadatele o azyl mají povinnost poskytnout potřebnou péči obětem mučení, znásilnění nebo jiných aktů hrubého násilí ze strany osob speciálně školených pro poskytování takové péče.

Další vývoj

Vzhledem k tomu, že politická dohoda dosažená v říjnu 2012 v Radě reflektuje již výsledky dřívějších jednání s EP, čeká nyní směrnici již jen formální přijetí, plénum EP by mělo o návrhu hlasovat do konce roku 2012. Členské státy mají na zapracování nových požadavků do svých právních řádů 2 roky, přičemž pokud si to přejí, mohou v příslušné oblasti stanovit i pravidla, která budou vůči žadatelům o azyl ještě příznivější.

Směrnice není závazná pro Irsko, Dánsko a Velkou Británii vzhledem k výjimkám, které tyto země již z minulosti uplatňují v oblastech vízové, azylové a přistěhovalecké politiky.

Členské státy i USA kritizují nový návrh nařízení na ochranu osobních dat na internetu

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů a o volném pohybu těchto údajů (KOM(2012)10)
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně údajů) (KOM(2012)11)

Rada 26. 10. 2012 [jednala](#) o zlepšení ochrany osobních dat na internetu. Komise je připravena vyjednávat ve 3 hlavních oblastech. Proti současné podobě návrhu se staví již Německo, Belgie, Francie a Itálie, do debaty se aktivně zapojují i USA. V ČR se o dané záležitosti přílišná diskuze nevede.

Kontext

Komise v lednu 2012 uveřejnila balík 2 návrhů, které si kladou za cíl reformovat oblast ochrany osobních dat v EU v 21. století, tedy v éře internetu (více v příspěvku „Komise představila komplexní reformu pravidel EU o ochraně údajů“, [Monitoring leden 2012](#)).

Ochrana osobních údajů je podle Komise základní právo. Sběr, využití i přístupnost údajů se v důsledku technologického pokroku a globalizace zásadně změnily. Komise tedy navrhla komplexní reformu pravidel EU o ochraně údajů z roku 1995. Jejím cílem je posílit právo na soukromí na internetu, posílit důvěru spotřebitelů v online služby, a tím stimulovat digitální ekonomiku v EU, včetně posílení růstu, zaměstnanosti a inovací. Reforma by se měla dotknout jak ochrany osobních údajů obecně, tak v soukromém sektoru.

V roce 1993 internet přenášel pouze 1 % komunikovaných informací, dnes 97 %. Osobní data jsou dnes největším majetkem společností. Trh s analýzami velkého množství dat roste ročně o 40 %. Poslední průzkum veřejného mínění ukazuje, že 72 % občanů se obává, jakým způsobem jsou jejich osobní data zpracovávána. Stejně obavy mají podle Komise i obchodníci. Jednotný právní předpis by měl odstranit současnou roztržičnost a administrativní zátěž

a podnikům přinést úspory v hodnotě zhruba 2,3 mld. € ročně, tvrdí Komise. Členské státy i podnikatelské komory ovšem návrh nařízení přijaly chladně.

Obsah

V současné podobě by byl návrh podle mnoha expertů příliš finančně i administrativně náročný, neboť mezi osobní data by se mohly řadit i IP adresy nebo cookies. Nařízení by zasáhlo do všech sfér státu – jak veřejného sektoru, tak soukromých firem. Soukromé firmy zaregistrované v EU by znevýhodnilo vůči těm, které jsou registrovány mimo EU. Firmy nad 250 zaměstnanců by musely také vytvořit pracovní pozici inspektora osobních údajů. Do 24 hodin by firmy měly povinnost hlásit nějaké úniky či narušení bezpečnosti, kam lze zařadit ztrátu firemního počítače nebo telefonu. To je ale v reálu jen těžko proveditelné.

Podle některých zdrojů se Velká Británie spolu s Dánskem, Slovinskem a Maďarskem snažily návrh zablokovat a přeměnit jej ve směrnici. To se ale nepovedlo.

Komisařka Viviane Reding je údajně připravena dělat ústupky. Komise např. prozkoumá možnost rozšířit výjimku z nařízení pro malé a střední podniky, aby došlo jen k malé administrativní zátěži. Malé a střední podniky již byly vyloučeny z povinnosti ustavit osobu, která se bude ochranou práv zabývat. V případě porušení pravidel by je měly stihnout i menší postihy. Pokud ale s daty nakládají v rámci své hlavní činnosti, mělo by s nimi být nakládáno jako s velkými firmami.

Komise také navrhla omezit zdlouhavou proceduru spolurozhodování – v případě aktů v přenesené pravomoci by mohla rozhodovat sama. Ty by přicházely v úvahu jen v některých případech, např. v případě přijetí vzoru formuláře, do kterého by firmy a společnosti uváděly, proč a jak budou nakládat s osobními údaji spotřebitelů. Zatřetí Komise navrhla poskytnout veřejné správě větší flexibilitu. Státy (v čele s Německem) nechtějí pro svůj veřejný sektor výjimku, ale právě větší flexibilitu, která by respektovala domácí podmínky.

Spojené státy na návrh Komise také reagovaly odmítavě. Sice souhlasí s nutností ochrany osobních dat a možností tyto kontrolní mechanismy propojit s americkými, vyzývají ale EU, aby uvažovala globálně. Nechtějí brzdit rozvoj internetového trhu, který je stejně důležitý jako trh světový.

Komise totiž upravuje používání osobních dat i u soudních vyšetřování, což jde za hranici bilaterálních dohod v těchto věcech a mohlo by to zkomplikovat trestní stíhání v jednotlivých případech. Podle USA by se mohlo sdílení dat s EU zpomalit.

Postoj ČR

V ČR na návrh nařízení reagovala firma Seznam.cz. Na jí pořádaném semináři se zástupci jak novinářů, provozovatelů internetových obchodů a serverů, tak zástupci ministerstva vnitra shodli, že nařízení je v této podobě „šikanující“, vágní a hraničí s omezováním svobody projevu. Neobsahuje totiž žádné výjimky pro sdělovací prostředky a za osobní data by mohly být považovány i smyšlené přezdívky ap. Podle Svazu průmyslu a obchodu návrh nařízení nerespektuje globálnost elektronického trhu a firmy v EU znevýhodňuje oproti firmám zaregistrovaným mimo EU.

ČR k nařízení vydala v březnu 2013 [stanovisko](#), ve kterém normu v podstatě podporuje, má k ní ale řadu výhrad. Nechce ji např. jako nařízení. Jinak se ale ČR nezapojila do větší opozice.

Další vývoj

Komisařka Redingová požaduje pokrok na dalším jednání Rady v prosinci 2012. Irské předsednictví chce v prvním půlroce 2013 dosáhnout v dané věci politické dohody, což je ambiciózní cíl.

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Rada jednala o budoucnosti kohezní politiky

[Council takes another hurdle towards new EU cohesion policy](#)

[Závěry z jednání Rady pro obecné otázky, 16. 10. 2012](#)

Rada GAC [přijala](#) na svém zasedání 16. 10. 2012 tzv. třetí částečný obecný přístup k dalším prvkům legislativního balíku týkajícího se kohezní politiky na období 2014–2020.

Kontext

Komise zveřejnila v říjnu 2011 legislativní balík týkající se budoucnosti regionální politiky v letech 2014–2020. Balík obsahuje 8 návrhů nařízení, která upravují a revidují všech 5 fondů a nástroje, které EU v oblasti regionální politiky využívá. Komise slibuje efektivnější využívání unijních prostředků, a proto představila nové nástroje, jimiž toho chce dosáhnout (více v příspěvku „Budoucnost regionální politiky v letech 2014–2020“, [Monitoring říjen 2011](#)). Původně se předpokládalo, že ke schválení balíku dojde do konce roku 2012, aby nová pravidla pro kohezní politiku začala platit od roku 2014.

Tzv. třetí částečný obecný přístup navazuje na 2 již přijaté z dubna a června 2012 (více v příspěvku „GAC k novým pravidlům kohezní politiky“, [Monitoring červen 2012](#)). Tyto přístupy, resp. kompromisy mohou být v kontextu dalších jednání

a příprav víceletého rozpočtového rámce EU a/nebo debat v rámci EP změněny.

Obsah

Obecný přístup Rady včetně [kompromisních znění](#) zahrnuje následujících 7 oblastí:

1. Klade si za cíl, aby na práci fondů EU bylo vidět a aby byli informováni potenciální příjemci, kterým se dostane technické pomoci při přípravách projektů.
2. Evropská teritoriální spolupráce se snaží propojit regiony členských států s regiony ve třetích zemích, aby sdílely svoje zkušenosti v rámci projektů a programů. Aktivitu financuje ERDF a zahrnuje 3 oblasti: přeshraniční spolupráci se sousedními státy; nadnárodní spolupráci včetně rozsáhlé transevropské spolupráce; meziregionální spolupráci.
3. Regionální rozvoj zahrnuje opatření týkající se místního a udržitelného rozvoje komunit. Program chce mobilizovat místní komunity, aby svojí aktivitou přispěly k naplnění cílů Evropy 2020.
4. Finanční otázky nezahrnuté do jednání o víceletém finančním rámci. Jedná se o přesun prostředků mezi kategoriemi regionů až na 3 % (z původních 2 %) a nemožnost, aby prostředky z kohezní politiky EU nahradily plánované výdaje národních států.
5. Specifická doporučení pro členské státy upřesňuje provázanost doporučení Komise a národních reformních programů s kohezní politikou.
6. Kontrola a management navazuje na předchozí 2 obecné přístupy.
7. Budou nastaveny indikátory pro lepší hodnocení dopadu podpořených opatření.

Komise je s některými navrhovanými kompromisy nespokojena, např. s možností použít některé finanční prostředky na administrativní pomoc (než na projekt jako takový). Jednalo by se o finance z kapitoly Technická asistence, která členským státům pomáhá při přípravách a vedení strukturálních fondů a byla do této doby značně omezena.

Pozice ČR

Představitelé zemí Visegrádské čtyřky a Slovinska se setkali 12. 10. 2012 v polských Katovicích, aby jednali o nové podobě politiky soudržnosti. Zástupci 5 zemí neformálně debatovali o nastavení pravidel této významné evropské politiky v letech 2014–2020 (rámcové pozice k jednotlivým nařízením lze nalézt na [stránkách](#) Ministerstva pro místní rozvoj ČR). Na závěr přijali společnou [deklaraci](#), která byla prezento-

vána během jednání Rady 16. 10. 2012. MMR na přípravách operačních programů pro období 2014–2020 pracuje již 2 roky a klade důraz právě na spolupráci se zeměmi V4 a rozvoj regionů. Vyjednávání ČR s Komisí o podobě programů začne již v listopadu 2012.

U [kulatého stolu](#) na MMR proto panovala 19. 10. 2012 shoda stran klíčových oblastí, které chce ČR prosazovat, např. uznatelnost DPH, potřebu koncentrace na skutečné priority, míru spolufinancování či postoj k financování páteřních infrastruktur. MMR již vypracovalo podkladový materiál, který obsahuje návrh budoucích operačních programů a bude po připomínkách ostatními rezorty předložen vládě ČR.

Další vývoj

Nová pravidla kohezní politiky jsou provázána s víceletým finančním rámcem, a tudíž je jejich přijetí na tento rámec vázáno.

ROZŠIŘOVÁNÍ

Komise vydala strategii rozšiřování EU pro rok 2013

[Communication](#) from the Commission to the European Parliament and the Council – *Enlargement Strategy and Main Challenges 2012–2013*

Komise 10. 10. 2012 vydala strategii rozšiřování EU a uveřejnila hlavní výzvy v této oblasti pro období 2012–2013 včetně hodnotících zpráv pro kandidátské a potenciální kandidátské země na vstup do EU. Zároveň strategii prezentovala poslancům výboru AFET

Kontext

Komise přijímá dokumenty týkající se rozšiřování, jeho hodnocení a budoucnosti každý podzim.

V těchto dokumentech Komise hodnotí jednotlivé kandidátské nebo potenciální kandidátské země a jejich připravenost na členství v EU. Podle oficiálního [vyjádření](#) je „EU spolu s 27 členskými zeměmi zůstává odhodlána přijmout nové země, a přispět tak k bezpečnosti, prosperitě a udržení míru v Evropě a zachování vlivu Unie na mezinárodní scéně“.

Obsah

Komise zhodnotila pokrok v dosahování kritérií pro vstup jednotlivých zemí do EU, zejm. západního Balkánu a Turecka, ve 3 bodech. Do středu strategie rozšiřování by se měla dostat vláda zákona, posílení ekonomické obnovy a prosa-

zování regionální spolupráce. Komisař Štefan Füle zdůraznil význam procesu rozšiřování i přes současnou ekonomickou a dluhovou krizi v EU. Přestože Komise oceňuje lepší spolupráci s Tureckem v mnoha oblastech, jako je energetika, implementace evropského práva, zahraniční politika aj., stále jej kritizuje za nedostatečné prosazování dodržování lidských práv.

Chorvatsko

Chorvatsko je na cestě k členství v EU v červenci 2013. I tak Komise upozorňuje na oblasti, jako je konkurenceschopnost, soudnictví, základní práva a zajištění svobody, kde je potřeba dokončit další reformy. Připravenost země zhodnotí další zpráva Komise na jaře 2013. V rámci předvstupní pomoci IPA získalo Chorvatsko 156 mil. €. Po vstupu bude čerpat z fondů EU zejm. na posílení kapacit v oblasti justice a administrativy. Do konce září 2012 ratifikovalo přístupovou smlouvu s Chorvatskem 13 zemí EU.

Černá Hora

EU otevřela přístupová jednání s Černou Horou v červnu 2012. Černá Hora postupuje v naplňování reformem jednotlivých oblastí úspěšně, splnila tak politická kritéria i kritéria stabilizační a asociační dohody (SAA). Důležité reformy zemi čekají v oblasti soudnictví a státní správy.

Bývalá jugoslávská republika Makedonie

Komise doporučuje již počtvrté, aby se zemi byla otevřena přístupová jednání. Země provádí nezbytné reformy zejm. v oblasti práva a posilování mezinárodních vztahů. Problematickým se neustále ukazuje používání jména Makedonie, které odmítá Řecko, jež také otevření jednání blokuje.

Srbsko

Srbsko získalo status kandidátské země v březnu 2012. Ve většině oblastí EU zaznamenala aktivitu a provádění reformem. Srbsko zdárně implementuje požadavky v rámci SAA. Komise nicméně nezahájí přístupová jednání, dokud se nestabilizuje vztah země s Kosovem. Podle EU by se mělo najít strategické řešení situace v regionu.

Kosovo

Podle poslanců EP je důležité, aby se téma rozšiřování EU o tuto zemi zdrželo, a země mohla realizovat reformy, které by vedly k podpisu SAA. Komise nevidí jako problém v zahájení příprav smlouvy SAA to, že je v zemi mezinárodní dohled EULEX, ani to, že její svrchovanost neuznává 5 členských států EU (Španělsko, Kypr, Řecko, Slovensko a Rumunsko).

Albánie

Pokud bude Albánie provádět patřičné reformy, získá kandidátský status. Uvedla to jak hodnotící zpráva Komise, tak poslanci výboru AFET.

Turecko

Hodnotící zpráva vítá zavedení nové ústavy v Turecku nebo jiných nových právních norem (zavedení úřadu ombudsmana nebo revizi trestního práva). V Turecku ovšem stále přetrvává cenzura médií a porušování základních svobod (projevu a shromažďování). Otázky postavení kurdské menšiny a situace na Kypru jsou také nevyřešeny. Turecké hospodářství je ale na vzestupu – v roce 2011 rostlo tempem 8,3 %. Veřejný dluh země je na úrovni 39 % HDP. Přístupová jednání začala v roce 2005, přičemž z 33 kapitol je otevřených 13. Uzavřena byla pouze kapitola výzkum.

Island

Hodnotící zpráva uvádí, že Island splňuje politická a ekonomická kritéria pro vstup do EU, o který požádal v roce 2010. Na Islandu stále panuje o vstupu do EU živá debata. Komise slibuje, že vezme v potaz specifika země, a poskytla by Islandu jisté záruky (zejména v rybolovu). Ekonomika se po velkém propadu opět vzpamatovala a země splatila více jak polovinu dluhu MMF s předstihem. Míra veřejného dluhu je však stále vysoká. Nezaměstnanost je na místní poměry také vysoká – 7 %.

Další vývoj

Vlády členských zemí EU doporučení Komise posoudí na summitu v prosinci 2012. Zde také rozhodnou o dalším postupu jednotlivých zemí na cestě do Unie.

SPOTŘEBITELÉ

Rada podpořila revidované návrhy týkající se léků na předpis i přísnější farmakovigilanci

Pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 726/2004, pokud jde o poskytování informací široké veřejnosti o humánních léčivých přípravcích podléhajících omezení výdeje na lékařský předpis a o farmakovigilanci (KOM(2011)632)

Pozměněný návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o změně směrnice 2001/83/ES, pokud jde o poskytování informací široké veřejnosti o léčivých přípravcích podléhajících omezení výdeje na lékařský předpis a pokud jde o farmakovigilanci (KOM(2011)633)

Rada 4. 10. 2012 [podpořila](#) revidované návrhy týkající se farmakovigilance a informací, které mohou výrobci poskytovat veřejnosti o lécích na předpis.

Kontext

Komise [původní návrhy](#), mající revidovat [směrnici č. 2001/83](#) a [nařízení č. 726/2004](#), předložila v prosinci 2008 s tím, že je třeba zajistit, aby informace o lécích zejm. na internetu byly spolehlivé, srozumitelné a aktuální (což často nejsou; více v příspěvku „Rada: Jednání o farmaceutickém balíku pokračují“, [Monitoring červen 2010](#)). Revizi původních návrhů Komise v říjnu 2011 reagovala na četné požadavky EP (více v příspěvku „EP požaduje lepší informovanost pacientů o lécích na předpis“, [Monitoring listopad 2010](#), a v příspěvku „Komise zrevidovala své návrhy týkající se léků na předpis“, [Monitoring říjen 2011](#)). Rada a EP dospěli k předběžnému kompromisu o obou návrzích v červnu 2012 (více v příspěvku „Rada i EP pro přísnější farmakovigilanci“, [Ve zkratce... Monitoring červen 2012](#)), plénum EP jej podpořilo v září 2012 (více v příspěvku „EP se zabýval revidovanými návrhy týkajícími se léků na předpis“, [Monitoring září 2012](#)).

Obsah

Léky dostupné pouze na lékařský předpis by mělo být i nadále zakázáno inzerovat široké veřejnosti. Povoleny by měly být pouze určité informace (např. informace na etiketě a příbalovém letáku, informace o cenách, informace o klinických zkouškách nebo návod k použití) a pouze prostřednictvím vymezených informačních kanálů (např. na oficiálních internetových stránkách či na přímé vyžádání, rozhodně nikoliv ve „všeobecných tištěných médiích“).

Poskytované informace by měly splňovat „kritéria kvality“ (měly by být objektivní, měly by odpovídat potřebám a očekáváním pacientů, měly by být podložené a věcně správné, neměly by být klamavé ap.), což ověří příslušné orgány (v ČR např. Státní úřad pro kontrolu léčiv). Některé informace by měli výrobci léčiv nově poskytovat povinně (např. informace na etiketě a příbalovém letáku).

Rovněž by mělo dojít k posílení stávajícího systému sledování bezpečnosti léků [známého](#) jako farmakovigilance (po skandálu s lékem Mediator, který způsobil ve Francii v letech 1976–2009 500 úmrtí a na 3500 hospitalizací, protože současně s léčbou cukrovky výrazně potlačoval chuť k jídlu, z jiných zemí – Portugalsko, Lucembursko, Řecko, Itálie a Španělsko – byl právě proto již dříve stažen; více v příspěvku „EP přijal jednu z částí farmaceutického balíku“, [Monitoring září 2010](#); srov. [nařízení č. 1235/2010](#)).

V budoucnu by měl být při jakékoli pochybnosti v jednom členském státě automaticky spuštěn systém kontroly farmakovigilance v celé EU. Také by měl vzniknout veřejně dostupný seznam (od 2. 7. 2013 černým symbolem značených) léků, které z hlediska farmakovigilance vyžadují speciální dohled národních dohledových orgánů. Spravovat by jej měla EMA. Nadto by výrobci, kteří své produkty dobrovolně („z komerčních důvodů“) stáhnou z trhu (i mimo EU), měli informovat, proč se k takovému kroku uchýlili.

Další vývoj

Obě nové normy by měly být uveřejněny v Úředním věstníku EU nejpozději začátkem roku 2013.

Tehdy by měly i začít platit. Implementační lhůta nařízení (resp. jeho nejdůležitějších částí) by měla být 6měsíční, v případě směrnice roční.

VNITŘNÍ TRH

Komise předložila Akt o jednotném trhu II

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Akt o jednotném trhu II. Společně pro nový růst ([KOM\(2012\)573](#))

Komise u příležitosti 20. výročí formálního do- budování jednotného vnitřního trhu [zveřejnila](#) 3. 10. 2012 sdělení, které by jej mělo dále prohlou- bit – Akt o jednotném trhu II.

Kontext

Sdělení navázalo na [původní Akt o jednotném trhu](#) (Single Market Act), jenž byl představen v dubnu 2011 (v [základních parametrech](#) již v říjnu 2010) a obsahoval priority, jež Komise postupně napl-

12 priorit Aktu o jednotném trhu II

Oblast	Priorita
Integrované dopravní a energetické sítě	Otevřít poskytování vnitrostátních služeb osobní železniční dopravy konkurenci (více v příspěvku „Komise si připravuje půdu pro liberalizaci vnitrostátní osobní železniční dopravy“, Monitoring září 2012)
	Zlepšit jednotný trh námořní dopravy
	Dotvořit jednotné evropské nebe (více v příspěvku „Komise: Jednotné evropské nebe ani po 10 letech nenaplnuje očekávání“ níže)
	Zefektivnit uplatňování stávajících právních předpisů EU v oblasti energetiky (zejm. tzv. třetího energetického balíku, jenž měl být implementován do května 2011)
Přeshraniční mobilita občanů a podniků	Vytvořit z portálu EURES plnohodnotný nástroj k přeshraničnímu zprostředkování pracovních příležitostí a nábore pracovních sil
	Zavést předpisy k využití dlouhodobých investičních fondů pro soukromé společnosti a dlouhodobé projekty
	Modernizovat úpadkové řízení, počínaje přeshraničními případy, a přispět k tvorbě prostředí, které neúspěšným podnikatelům nabídne druhou šanci
Digitální hospodářství	Usnadnit elektronický obchod v EU jednodušším používáním a větší důvěryhodností a konkurenceschopností platebních služeb
	Zaměřit se na stavební náklady investic do vysokorychlostního širokopásmového připojení (10% nárůst penetrace širokopásmovým připojením má údajně potenciál zvýšit HDP EU o 1–1,5% ročně a zvýšit produktivitu práce o 1,5%; Komise dlouhodobě požaduje, aby do roku 2020 měli všichni občané členských států přístup k internetu o rychlosti 30 Mbps a alespoň 50% o rychlosti 100 Mbps)
	Zavést elektronickou fakturaci jako standardní postup při zadávání veřejných zakázek
Soudržnost a důvěra spotřebitelů	Zlepšit právní předpisy upravující bezpečnost výrobků a jejich prosazování
	Zajistit široký přístup k bankovním účtům, jakož i transparentní a srovnatelné poplatky za vedení účtů a snadnější převod účtů (více v příspěvku „EP: Každý občan EU má právo na základní bankovní účet“, Monitoring červenec/srpen 2012)

Zdroj: Akt o jednotném trhu II: dvanáct prioritních opatření pro nový růst ([IP/12/1054](#))

ňovala tím, že uveřejňovala příslušné legislativní návrhy (více v příspěvku „Komise tvrdí, že už ví, jak restartovat vnitřní trh“, [Monitoring říjen 2010](#), a v příspěvku „Single Market Act ,tlačí‘ EP i Komise“, [Monitoring duben 2011](#)). V [pozadí](#) prvního i druhého Aktu o jednotném trhu byla/je snaha Komise reagovat na [zprávu](#) skupiny pod vedením někdejšího komisaře a dnešního italského ministerského předsedy Maria Montiho z května 2010, která mj. identifikovala řadu nedostatků ve fungování vnitřního trhu, a proto vyzvala k jeho „restartu“ (více v příspěvku „Mario Monti: jednotný trh potřebuje restart“, [Monitoring květen 2010](#)).

Jednotný vnitřní trh je [klíčovou součástí](#) projektu evropské integrace. Formálně bylo jeho budování dokončeno 31. 12. 1992, jak předjímal Jednotný evropský akt (faktický předchůdce maastrichtské Smlouvy o EU). V současnosti jednotný trh definuje na 23 mil. společností a takřka 500 mil. občanů členských států EU.

Obsah

Akt o jednotném trhu II obsahuje obdobně jako Akt o jednotném trhu I 12 priorit, které se soustředí na 4 „hlavní hnací síly růstu, zaměstnanosti a důvěry“:

1. integrované dopravní a energetické sítě;
2. přeshraniční mobilitu občanů a podniků;
3. digitální hospodářství;
4. soudržnost a důvěru spotřebitelů.

V porovnání s původním Aktem o jednotném trhu je ovšem jeho nová verze mnohem vágnější a/nebo pouze formalizuje některé debaty, které v EU už probíhaly a probíhají.

Sporné body

Zainteresovaní aktéři (např. Eurochambres) označili druhé vydání Aktu o jednotném trhu za „komunikační cvičení“, které je v zásadě zbytečné, pokud členské státy řádně neimplementují tu legislativu, která již byla řádně schválena. Obdobně se vyjádřili i zástupci UEAPME či BusinessEurope. Paradoxní je, že Komise tento názor de facto podporuje: z prvního Aktu o jednotném trhu byla dotazována do konce (tedy do podoby legislativy) jediná položka z celkových 12 předložených: návrh týkající se technické standardizace (více v příspěvku „Rada podpořila kompromis v otázce technické standardizace“ níže). I kdyby platilo (jak tvrdí Komise), že do konce roku 2012 budou přijaty 4 další návrhy, stále zůstane míra naplnění Aktu o jednotném podnikání I pod 50 %. A např. zásadní jednání o tzv. evropském patentu zůstávají zablokována (více v příspěvku „Jednotný evropský patent opět ve slepé uličce?“, [Ve zkratce... , Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

Další vývoj

Na uveřejnění Aktu o jednotném trhu II navázal ve dnech 15.–20. 10. 2012 diskusní/konferenční [týden jednotného trhu](#).

Komise bude výše uvedené priority realizovat v naprosté většině případů legislativní cestou. Příslušné návrhy, až budou předloženy (do jara 2013), budou schvalovat Rada a EP. Komise předpokládá, že je obě instituce přijmou do jara 2014.

ECON je pro zprísňení směrnice o zneužívání trhu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu) (KOM(2011)651)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (KOM(2011)654)

Výbor ECON 9. 10. 2010 [přijal](#) poměrem 39:0:1 2 zprávy Alrene McCarthy ([zde](#) a [zde](#)) týkající se revize směrnice o zneužívání trhu. Stávající norma by se měla výrazně zprísňit.

Kontext

Komise své návrhy na revizi [směrnice č. 2003/6](#) o zneužívání trhu (na komoditních a souvisejících derivátových trzích, resp. při „obchodování zasvěcených osob s finančními nástroji za pomoci cenově citlivých důvěrných informací týkajících se těchto nástrojů“) uveřejnila v říjnu 2011 (více v příspěvku „Komise zpřísňuje směrnici o zneužívání trhu“, [Monitoring říjen 2011](#)) a po [skandálu](#), jenž se týkal manipulací se sazbami LIBOR a EURIBOR, změnila v červenci 2012 (více v příspěvku „Komise vystoupila proti manipulacím se sazbami LIBOR a EURIBOR“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

Komise texty navázala mj. na své [sdělení](#) „Posílení sankčních režimů v odvětví finančních služeb“ z prosince 2010 a [sdělení](#) „Na cestě k politice EU v oblasti trestního práva: zajištění účinného provádění politik EU prostřednictvím trestního práva“ ze září 2011. Současně s uvedenými návrhy byly prezentovány i návrhy mající revidovat [směrnici č. 2004/39](#) o trzích finančních nástrojů (více v příspěvku „Komise reviduje směrnici o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring říjen 2011](#), v příspěvku „ECON podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring září 2012](#), a níže).

Obsah

[Nová úprava](#) by měla mít charakter přímo účinného a přímo použitelného nařízení, které se bude nad rámec úpravy stávající vztahovat

také na finanční nástroje obchodované pouze na nových platformách v mnohostranných obchodních systémech (Multilateral Trading Facility; MTF) a organizovaných obchodních systémech (Organised Trading Facility; OTF) a mimoburzovně (over the counter; OTC).

Návrh také upřesňuje, které strategie tzv. vysokofrekvenčního obchodování představují zakázanou manipulaci s trhem (např. „nadsazování nabídek“, tj. zadávání příkazů se záměrem nikoli obchodovat, ale narušit systém obchodování). Nadto návrh posiluje dosavadní spolupráci mezi národními a unijními regulačními orgány, jejich (vzájemnou) informovanost, ale i sankční mechanismy („tvrdší a harmonizovanější sankce“).

Potenciální trestněprávní postihy [definuje](#), v souladu s čl. 83 odst. 2 Smlouvy o fungování EU poprvé, samostatný [návrh směrnice](#), který vyžaduje, aby členské státy zavedly trestněprávní postihy (1) za zneužití vnitřních informací a (2) za manipulaci s trhem, jsou-li spáchány úmyslně. ECON navrhuje, aby maximální trest odnětí svobody za uvedené trestné činy (stručná definice [zde](#)) byl stanoven nejméně na 5 let.

Dnes se v prvním z případů pohybuje od 30 dní v Estonsku do 12 let na Slovensku, v případě druhém od 30 dní v Estonsku do 15 let na Slovensku.

Trestněprávní postih by se měl uplatnit i v případě navádění, pomáhání, spoluúčasti či pokusu cokoliv z uvedeného spáchat (zde by měla být maximální sazba odnětí svobody podle ECON nejméně 2 roky). Jména odsouzených a kvalifikace trestných činů, za něž byli odsouzeni, by měly být podle ECON vždy uveřejňovány.

Postih by se neměl vztahovat na zpětné odkupy a stabilizační programy, monetární politiku a činnosti související se správou dluhu a [činnosti týkající se emisních povolenek](#), resp. politiky opatření v oblasti klimatu. Na druhou stranu by měla nová norma, jež by měla být revidována po 4 letech od vstupu v platnost, „pokryt“ i právnické osoby, tj. trestněprávní postihy by se měl vztahovat i na ně.

V současnosti s trestněprávními postihy za zneužívání trhu nepočítají podle Komise právní řády jen 5 členských států EU – Bulharska, ČR, Estonska, Finska a Rakouska.

Konkrétně návrh rozšiřuje stávající hlášení podezřelých transakcí také na podezřelé neprovedené příkazy a podezřelé mimoburzovní transakce a uděluje regulačním orgánům pravomoc získat záznamy o telefonním a datovém provozu od telekomunikačních operátorů nebo přístup k soukromým dokumentům či prostorám v případě, že existuje důvodné podezření na obchodování zasvěcených osob nebo manipulaci s trhem. Členské státy by do budoucna

měly upravit ochranu informátorů a stanovit společná pravidla pro pobídky poskytované za podávání informací o zneužívání trhu.

Pokuty (tj. netrestněprávní sankce) za prokázané zneužití trhu by měly dosahovat nejméně dvojnásobku (potenciálního) zisku. Administrativní sankce (při neuplatnění sankcí trestněprávních) by v případě fyzických osob neměly být nižší než 5 mil. €, v případě osob právnických by měly činit min. 10% jejich ročního obrátu.

Výjimkou z obecného trendu zpřísnění stávající legislativy by mělo být zohlednění postavení malých a středních podniků působících na komoditních/derivátových trzích. Měly by být zproštěny požadavky sestavovat seznamy zasvěcených osob. Současně by měly být zvýšena prahová hodnota hlášení transakcí manažerů.

Další vývoj

Nové normy by se měly začít uplatňovat po 2 letech od svého vstupu v platnost.

EP podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení [nařízení o infrastruktuře evropských trhů] o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (KOM(2011)652)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o trzích finančních nástrojů a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES (KOM(2011)656)

Plénum EP 26. 10. 2012 [přijalo](#) pozměňovací návrhy ke 2 zprávám Markuse Ferbera ([zde](#) a [zde](#); poměrem 495:15:19 a 497:20:17) týkajícím se revize směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID).

Kontext

Komise [uveřejnila](#) 2 návrhy na revizi [směrnice č. 2004/39](#) (MiFID) v říjnu 2011 (více v příspěvku „Komise reviduje směrnici o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring říjen 2011](#)). MiFID v listopadu 2007 nahradila původní [směrnici č. 93/22](#) (Investment Services Directive; ISD). MiFID sice stanoví pravidla pro poskytování investičních služeb ve finančních nástrojích (např. makléřství, poradenství, prodej, správa portfolia, upisování atd.) ze strany bank a investičních firem a pro fungování tradičních burz i alternativních obchodních míst (tzv. mnohostranných obchodních systémů; Multilateral Trading Facility; MTF), ale má i řadu nedostatků, jež – jak tvrdí komisař Michel Barnier

– vedou tomu, že finanční trhy neslouží reálné ekonomice, ale naopak.

Komise při přípravě revize MiFID vyšla primárně ze [závěrů](#) skupiny G20, která se na summitu v Pittsburghu v září 2009 shodla na potřebě zlepšit transparentnost a dohled nad méně regulovanými trhy – včetně trhů s deriváty – a řešit problém nadměrného kolísání cen na trzích s komoditními deriváty. Komise také respektovala zásady Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (International Organisation of Securities Commissions; IOSCO), což by mělo zajistit soulad „nové MiFID“ s právními prostředními mimo EU. Jak ale Komise sama připouští, „nová MiFID“ bude patrně znamenat menší změny než analogický [Dodd-Frank Act](#) v USA.

Obsah

Nově by měla trhy finančních nástrojů upravovat směrnice (MiFID), ošetřující definice produktů a obchodních míst, a nařízení (MiFIR), ošetřující požadavky na podávání zpráv (reporting), OTC deriváty či dohled.

„Nová MiFID“ by se měla kromě mnohostranných obchodních systémů (MTF) a regulovaných trhů (které jsou součástí již existující úpravy) vztahovat i na nový typ obchodního místa – organizovaný obchodní systém (Organised Trading Facility; OTF). Nadto by měla zavést nové záruky pro rychlé (a tedy potenciálně problematické) algoritmické a vysokofrekvenční obchodování, jež se často obejde bez přímé lidské intervence.

Mezi tyto záruky patří např. požadavek, aby všichni obchodníci využívající algoritmické obchodování disponovali adekvátními technickými systémy a přiměřenou likviditou, nebo pravidla, která jim zabrání v tom, aby vstupováním na trhy a jejich opouštěním zvyšovali jejich volatilitu (každá transakce by měla být podle EP platná, tedy nezrušitelná a nemodifikovatelná, po dobu alespoň 500 milisekund).

Transparentnost finančních trhů by měla „nová MiFID“ zajistit shromažďováním veškerých tržních údajů o všech obchodních činnostech na kapitálových i nekapitálových trzích (trhy s dluhopisy, strukturovanými finančními produkty a deriváty) na jednom místě v EU a posílením dohledu ESMA, který by měl mít možnost za vymezených okolností zakázat konkrétní produkty, služby nebo postupy (což se [týká](#) i obchodování s emisními povolenkami).

Počítá se také se silnějším dohledem nad trhy s komoditami a komoditními deriváty (jejichž obchodování má údajně vliv na ceny potravin) nebo s oznamováním investičních pozic podle kategorie obchodníka. Obé by mělo napomoci regulačním

orgánům i účastníkům trhu posoudit roli spekulací na těchto trzích.

Investoři by měli být chráněni přísnějšími požadavky na správu portfolia, investiční poradenství a nabídku složitějších finančních produktů. S cílem zabránit střetu zájmů by mělo být nezávislým poradcům a správcům portfolia zakázáno provádět platby pro třetí strany nebo je od nich přijímat.

EP nadto požaduje, aby bylo rozlišováno mezi profesionálními investory a investory malými (retailovými). Cílem je dosáhnout stavu, kdy produkty budou „šity na míru“ příslušné kategorii investorů a investiční firmy nebudou oceňovat své zaměstnance tak, že by mohl vzniknout střet jejich zájmů a zájmů jejich klientů-investorů (sic!). Konkrétní úprava by ale měla de facto zůstat na členských státech, proti čemuž se staví např. BEUC.

Ten tvrdí, že zprostředkovatelé nabízející spotřebitelům finanční produkty budou schopni svým klientům nabízet i ty, jež pro ně nebudou výhodné (ale budou výhodné pro zprostředkovatele; EP totiž požaduje, aby v takových případech sice byly k dispozici informace o provizích pro zprostředkovatele, ale pouze fakultativně).

Postavení subjektů ze třetích zemí by mělo být oproti stávající MiFID, kdy si každý členský stát může určit vlastní režim, harmonizováno.

Sporné body

Jednorázové náklady na zavedení „nové MiFID“ by měly činit 512–732 mil. € a poté 312–586 mil. € ročně, tj. 0,10–0,15 %, resp. 0,06–0,12 % celkových provozních výdajů v unijním bankovním sektoru, což je – jak [tvrdí](#) Komise – jen pětina až čtvrtina nákladů, které finanční sektor vynaložil při implementaci původní MiFID. Na druhou stranu Komise není s to kvantifikovat přínosy zavedení „nové MiFID“.

Proti stejnému (přísnému) zacházení s finančními a komoditními trhy se nedlouho po uveřejnění návrhů postavili zástupci energetického průmyslu (EFET, Eurelectric a Eurogas) s tvrzením, že patří na finančních trzích spíše k malým hráčům a v důsledku nových opatření by mohli v budoucnu mít (krom jiného) problémy s likviditou. Zpravodaj Markus Ferber nicméně tvrdí, že např. malé a střední podniky (s tržní kapitalizací do 200 mil. € za poslední 3 roky, dvojnásobek oproti návrhu Komise) by měly být novými normami spíše preferovány.

Další vývoj

Rada by se měla návrhy MiFID a MiFIR zabývat v listopadu 2012 s tím, že v prosinci 2012 by (snad) měla dospět k politické dohodě.

Vzhledem k tomu, že EP zprávy Marcuse Ferbera nepřijal jako celek (přijal pouze pozměňovací návrhy k nim), stále existuje šance, že oba návrhy budou přijaty v obou institucích v prvním čtení.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

EMPL se zabýval budoucností evropského globalizačního fondu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci (2014–2020) ([KOM\(2011\)608](#))

Výbor EMPL 8. 10. 2012 posuzoval pozměňovací návrhy ke [zprávě](#) Marian Harkin týkající se fungování Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EGF) v období 2014–2020.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v říjnu 2011 (více v příspěvku „Komise chce otevřít evropský globalizační fond většímu počtu zájemců“, [Monitoring říjen 2011](#)). EGF vznikl v lednu 2007 na základě [nařízení č. 1927/2006](#) s cílem finančně napomáhat podnikatelským subjektům, jež se dostaly do existenčních obtíží v důsledku globalizace. Ročně disponuje 500 mil. €, přičemž běžně se z nich vyčerpá jen zlomek. V červnu 2009 bylo proto v Úředním věstníku EU uveřejněno [nařízení č. 546/2009](#), které podmínky pro čerpání z EGF rozvolňuje. Nový legislativní návrh upravující fungování EGF v letech 2014–2020 na něj meritorně navazuje – dočasná opatření, která v důsledku finanční a hospodářské krize z roku 2008 zavedlo nařízení č. 546/2009, by se měla stát trvalými. Problémem je ale postoj členských států. Z debaty v Radě v červnu 2012 vyplynulo, že pokračování EGF po roce 2013 si otevřeně přejí (zatím) jen 4 členské státy – Francie, Španělsko, Irsko a Lucembursko – a stále existuje dostatečně silná blokační menšina, již tvoří ČR, Estonsko, Lotyšsko, Německo, Nizozemsko, Slovensko, Švédsko a Velká Británie (více v příspěvku „Rada se patrně postaví proti pokračování Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2012](#)).

Obsah a sporné body

EMPL rozporuje navrhovanou eventualitu, aby se „nový EGF“ explicitně vztahoval i na sektor zemědělství, jak navrhla Komise, ale je pro, aby za „pracovníka“ byl (v kontrastu s původními nařízeními č. 1927/2006 a č. 546/2009) považován nejen zaměstnanec se smlouvou na dobu neurčitou, ale i zaměstnanec se smlouvou na dobu určitou,

sezónní zaměstnanec (interim worker), OSVČ či podnikatel z malého a středního podniku.

Ve výsledku by tedy zemědělci z rámce nařízení de facto být vyloučení neměli. Tento přístup údajně podporuje i výbor AGRI.

EGF by měl aktivity členských států kofinancovat 60%, což je o 10 procentních bodů více, než navrhla Komise.

Pokud půjde o stát, který má možnost čerpat prostředky z Kohezního fondu, mělo by kofinancování dosahovat 70%, v případě zemí čerpajících finanční pomoc dle čl. 77 [nařízení č. 1083/2006](#) (o obecných ustanoveních o ERDF, ESF a Kohezním fondu) nebo z EFSF až 80%. Členské státy by nicméně měly usilovat o to, aby 100% pracovníků podpořených z EGF získalo do 3 měsíců „stabilní zaměstnání“ (Komise navrhovala lhůtu 12 měsíců a „stabilní zaměstnání“ jen u 50% pracovníků).

V jednání je také eventualita, aby Komise mohla ad hoc určit globalizací ohrožený sektor, který by pak měl de facto privilegovaný přístup k prostředkům z EGF. Socialisté zase navrhuje, aby v případě uzavření podniku z důvodu globalizace měli pracovníci možnost získat prostředky z EGF a spravovat je formou družstva. Objevil se i návrh, aby EGF byl sloučen s ESF a byl přejmenován na „Evropský fond pro přizpůsobení se udržitelnosti“ (European Sustainability Adjustment Fund).

Další vývoj

Výbor EMPL by měl o pozměňovacích návrzích ke zprávě Marian Harkin a zprávě jako celku hlasovat 6. 11. 2012.

Kyperské předsednictví údajně hodlá omezit objem peněz v EGF po roce 2013 z plánovaných 429 mil. € ročně na 245 mil. €, a to kvůli odporu vůči pokračování EGF nejen ze strany samotného Kypru, ale zejm. Německa, Slovenska, Švédska, ČR, Lotyšska, Nizozemska, Velké Británie a Estonska.

Komise představila nový Fond evropské pomoci nejchudším osobám

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Fondu evropské pomoci nejchudším osobám ([COM\(2012\)617](#))

Komise 24. 10. 2012 [předložila](#) návrh na založení nového Fondu evropské pomoci nejchudším osobám. Ten by měl být nástupcem zanikajícího Programu EU pro rozdělování potravin mezi nejchudší osoby.

Kontext

Strategie Evropa 2020 zavazuje EU, aby snížila počet chudých či osob ohrožených chudobou mi-

nimálně o 20 mil. Ze 116 mil. osob v EU, které jsou ohroženy chudobou či sociálním vyloučením, je přibližně 40 mil. stíženo závažnou hmotnou nouzí. Jedním z hlavních projevů hmotné nouze je nemožnost získat odpovídající množství kvalitních potravin. Podíl obyvatel EU, kteří si obden nemohou dovolit pokrm z masa, drůbeže nebo ryby (či jeho vegetariánskou obdobu), což Světová zdravotnická organizace vymezila jako základní potřebu, činil v roce 2010 8,7%, tj. více než 43 milionů osob. V roce 2011 byla situace ještě horší. Ukazuje se také, že lidí bez domova jsou v EU přes 4 mil. Podle zprávy Komise je také přes 24 mil. dětí v EU ohroženo chudobou.

Nový fond má nahradit [Program EU pro rozdělování potravin mezi nejchudší osoby](#), který funguje od roku 1987 a ročně přes charitativní organizace rozdělí přes 500 tis. tun nakoupených potravin v hodnotě 500 mil. €. Potraviny se v Evropě chudým rozdělují z přebytků, které od zemědělců vykupuje Komise. Tyto nákupy ale v poslední době výrazně klesly. Kvůli reformám a vyčerpání intervenčních zásob zemědělských přebytků bude v roce 2013 program ukončen. 10. 10. 2012 byly alokovány poslední prostředky, které budou z programu vyčerpány.

Nový Fond pomoci má být také doplňkem ESF, který se zaměřuje na podporu jednotlivců s cílem zvýšit jejich uplatnění na trhu práce, což je pro velmi chudé lidi nedostupný nástroj pomoci.

Obsah

Fond by prostřednictvím partnerských organizací [podporoval](#) systémy členských států a poskytoval nejchudším osobám potraviny a osobám bez domova a dětem v hmotné nouzi oděvy a další zboží základní potřeby. Komise plánuje, že fondu bude na období 2014–2020 přidělen rozpočet ve výši 2,5 mld. € a bude začleněn do kategorie sociální a kohezní politiky. Členské státy by nesly odpovědnost za proplácení 15% nákladů svých národních programů a zbývajících 85% by bylo financováno fondem.

Členské státy by tyto prostředky čerpaly v rámci operačních programů, v nichž působí také organizace, které o nejchudší osoby pečují. Podrobná kritéria by stanovily buď státy samy, nebo přímo organizace zajišťující podporu. Brusel chce v této oblasti dát co největší flexibilitu. Organizace, často nevládní, by krom rozdělování hmotné pomoci asistovaly při začleňování těchto osob do společnosti, na což by mohly také získat peníze. Za peníze z fondu by materiální potřeby nakoupily vnitrostátní orgány a pak je rozdělily, nebo by je nakoupily přímo organizace. Proti zavedení fondu tohoto typu se dlouhodobě sta-

ví státy jako Velká Británie, Německo, Nizozemsko, Dánsko, ČR a Švédsko. Ty také z fondu čerpají buď málo, nebo vůbec.

Postoj ČR

ČR hlasovala v říjnu 2011 proti navýšení výdajů pro Program EU pro rozdělování potravin mezi nejchudší osoby a následně také pro jeho zrušení. Podle české vlády by se každá země měla o své chudé postarat sama. ČR bude v roce 2013 z fondu čerpat 4,6 mil. korun, což je druhá nejnižší suma. Například do Itálie zamíří z programu více než 98 mil. €, do Španělska 86 mil. €, a do Polska 77 mil. €.

Rozdíl ovšem nevychází z počtu obyvatel, ale z toho, že do kategorie nejchudších zařadila česká vláda jenom bezdomovce. To mnozí zástupci místních nevládních organizací kritizují. Ministr zemědělství ale prohlásil, že sociální výdaje by neměly být řešeny přes zemědělství. Předpokládá se, že k novému nástroji zaujme česká vláda stejně odmítavý postoj, jako k předchozímu.

Další vývoj

■ Návrh byl postoupen EP a Radě.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Rada jednala o reformě společné zemědělské a společné rybářské politiky

Press Release: 3193rd Council meeting Agriculture and Fisheries, Luxembourg, 22 and 23 October 2012 ([15100/12](#))

Rada ministrů zemědělství se na [zasedání](#) ve dnech 22.–23. 10. 2012 zabývala ve dvou debatách opět otázkou reformy SZP, především problémy, které se týkají návrhů nařízení o přímých platbách a společné organizace zemědělských trhů.

Zástupci členských zemí zároveň dosáhli dohody týkající se Evropského námořního a rybářského fondu v rámci dalšího reformního balíčku, který se týká společné rybářské politiky.

Kontext

Návrhům v rámci [reformního balíku](#) pro oblast SZP po roce 2013 se Rada věnovala během celé první poloviny roku 2012. Na [dubnovém zasedání](#) to byla otázka budoucnosti přímých plateb včetně problému zastropování přímých plateb na základě velikosti podniku, která je kontroverzní z hlediska ČR.

Dále byl diskutován nový systém přímých podpor mladých farmářů či oblastí LFA, zjednodušení podmínek pro drobné farmáře, definice „aktivního zemědělce“ a otázky konvergence a sblížování úrovně přímých plateb mezi regiony a členskými státy (více v příspěvku „Rada jednala o budoucnosti přímých plateb“, [Monitoring duben 2012](#)).

V květnu 2012 se [jednání](#) Rady věnovalo požadavkům „ozelenění“ SZP, mezi které patří požadavek pěstování min. 3 druhů plodin na orné půdě způsobilé k získávání základní platby a také kontroverzní požadavek na vynětí 7% ha z produkce pro ekologické účely.

Diskutováno bylo i o sankcích, které mají postihovat zemědělce v případě nedodržování požadavků na ozelenění SZP (více v příspěvku „Rada jednala o „ozelenění SZP“, [Monitoring květen 2012](#)).

V červnu 2012 se [jednání](#) Rady zabývalo návrhy, které se týkají politiky rozvoje venkova.

V porovnání s kontroverzními otázkami budoucnosti přímých plateb a ozelenění SZP se politika rozvoje venkova v letech 2014–2020 jeví jako více konsenzuální téma, i zde však přetrvávají neshody týkající se směřování finančních prostředků z fondu EAFRD, především ve vztahu k deklarovaným prioritám v podobě ochrany životního prostředí, biologické rozmanitosti či řešení problémů týkajících se klimatických změn.

V červnu 2012 se reformou SZP [zabýval](#) také výbor AGRI (více v příspěvku „Rada ministrů zemědělství se opět zabývala reformou SZP“, [Monitoring červen 2012](#)).

Pokud jde o otázku reformy SRP, Komise publikovala [sdělení](#) týkající se reformy společné rybářské politiky v červenci 2011.

Ačkoli je tato oblast z hlediska ČR jakožto vnitrozemského členského státu často považována za spíše okrajovou oblast zájmu, týká se i vnitrozemských členských států vzhledem k tomu, že má řešit také vztah mezi mořským rybolovem a produkcí sladkovodní akvakultury.

Později vznikla [společná deklarace](#) členských států, která se týkala právě budoucnosti sladkovodní akvakultury, jež by podle signatářů mohla vzhledem ke snižujícím se stavům mořských ryb představovat udržitelnou alternativu. Téma rozvoje sladkovodní akvakultury významně podpořilo také české ministerstvo zemědělství.

Důležitou otázkou reformy SRP pro vnitrozemské státy včetně ČR se proto stalo zvýšení finanční podpory sladkovodnímu rybářství v rámci EMFF (více v příspěvku „Komise zveřejnila návrhy reformy společné rybářské politiky“, [Monitoring červenec/srpen 2011](#)).

Obsah

Debata o budoucnosti přímých plateb se tentokrát soustředovala především na 2 problémy: na otázku konvergence přímých plateb (navrhovaný cíl dosažení jednotné úrovně přímých plateb na regionální a státní úrovni do roku 2019) a na otázku podpor mladých farmářů ve vztahu k problému stárnutí populace zabývající se zemědělskou produkcí.

Otázka interní konvergence přímých plateb je problematická i pro ty státy, které pro kalkulaci přímých plateb využívají systém jednotné platby na farmu (SPS).

Pro výpočet výše jednotné platby bylo ve většině těchto zemí využito tzv. historického principu, tedy kalkulace na základě plateb poskytovaných příslušnému zemědělskému podniku v průběhu určitého referenčního období, což vedlo k nerovnováze mezi živočišnou a rostlinnou výrobou. Většina zástupců členských států se přitom na jednání Rady shodla, že tento historický princip je již překonaný.

Některé delegace žádaly delší přechodné období (za rámec roku 2019) a také propojení otázky interní (vnitrostátní) konvergence plateb s otázkou sblížování přímých plateb na mezistátní bázi.

Potíže starších členských států s vnitrostátní konvergencí přímých plateb představují určitou příležitost pro státy uplatňující dosud systém jednotné platby na hektar (SAPS), které deklarují ochotu vyjít vstříc starším členským státům (systém SPS uplatňují státy EU-15, z novějších členů potom pouze Slovinsko a Malta) v jejich požadavcích na větší flexibilitu v konvergenci (posunutí data až za rok 2019 ap.) při splnění některých podmínek, které zase ony považují za důležité.

Jde jim především o to, aby při přechodu na nové platební schéma byly vzaty v úvahu národní doplňkové platby (TOP-UP), jejichž prostřednictvím mohly nové členské státy dle svých možností dorovnávat nižší přímé platby, jež získávaly na základě nerovných přístupových podmínek, anebo podpory neoddělené dosud od produkce.

V případě podpor mladým farmářům se většina zástupců členských států shodla na tom, že otázka stárnutí zemědělské populace je závažným problémem. Shoda ovšem nepanuje na tom, jakým způsobem mají být tyto podpory mladým farmářům realizovány. Původní návrh Komise operuje s povinnými podporami v rámci prvního pilíře (tedy vyčlenění části přímých plateb v rámci národní obálky na tuto podporu), které by existovaly paralelně s dobrovolnou podporou mladých farmářů realizovanou v rámci druhého pilíře (rozvoj venkova).

Pro tuto variantu se ale nenašla dostatečná podpora mezi členskými státy, stejně jako pro kompromisní variantu, která navrhovala, aby státy poskytující podporu mladým farmářům v rámci druhého pilíře měly v případě plateb v prvním pilíři jakousi výjimku, na bázi systému opt-out.

V případě nařízení, které se týká jednotné organizace zemědělských trhů, přetrvávají spory týkající se posílení pozice primárních producentů, tedy zemědělců v potravinářském řetězci.

Komise navrhuje rozšířit některá pravidla týkající se podpory producentů organizací, která byla zavedena po reformě odvětví ovoce a zeleniny, i na jiná odvětví, ne všechny členské státy s tím však souhlasí, i když existuje shoda, že pozice zemědělců by měla být posílena. Neúplná shoda panuje také u návrhů, které má Komise k otázkám hospodářské soutěže a dominantní pozice některých producentů organizací na trhu.

Ne zcela dořešena je také otázka tzv. horizontálního nařízení, které se týká financování, řízení a monitoringu SZP. Zde EK pozměnila původní návrh a na říjnovém zasedání Rady ohledně těchto změn instruovala.

Dalším významným tématem říjnového zasedání Rady byl rybolov. Rada po nelehkém jednání dospěla ke shodě týkající se nařízení o Evropském námořním a rybářském fondu, který by měl pro období 2014–2020 nahradit stávající Evropský rybářský fond. Z hlediska vnitrozemských členských států je důležité, že tato dohoda zahrnuje potřebu posílit financování akvakultury, a to nejen akvakultury mořské, ale i sladkovodní.

Pozice ČR

ČR se podle [tiskového prohlášení](#) Ministerstva zemědělství ČR ztotožňuje s tím, že systém přímých plateb je potřeba reformovat, na čemž se shodla i většina členských států. Od začátku však zástupci ČR zdůrazňují, že součástí těchto reforem musí být především odstranění nerovností, které byly vytvořeny v rámci přístupových podmínek.

Nový systém by proto podle náměstka ministra zemědělství Martina Hlaváčka, který ČR na jednání

Rady zastupoval, měl být především spravedlivý a brát v úvahu dříve poskytované podpory, jakými byly v průběhu let 2007–2013 i platby TOP-UP. ČR se tedy v tomto směru hlásí k určité formě zohlednění předcházejících plateb, vzhledem k tomu, že tento princip mohly v minulosti použít i starší členské státy. Toto stanovisko podpořila i většina zástupců těch členských států, které do EU vstoupily v rámci tzv. východního rozšíření.

V případě reformy SRP bylo mezi deklarovanými cíli ČR zachovat i do budoucna peníze pro investice do sladkovodní akvakultury, kterou ČR považuje za perspektivní vzhledem ke snižujícím se stavům populace mořských ryb. Za úspěch je tedy považován výsledek jednání, který by měl v rámci EMFF přinést nejen prostředky na investice, ale také na podporu některých jiných priorit, jako je přenos inovací do praxe ap.

Český ministr zemědělství Petr Bendl ostatně ještě před zasedáním Rady v říjnu 2012 [jednal](#) s komisařkou pro námořní záležitosti a rybolov Mariou Damanaki právě o podpoře sladkovodní akvakultury v období 2014–2020.

Další vývoj

Navzdory přetrvávajícím sporným bodům Rada stále deklaruje, že dospěje k alespoň částečné dohodě o návrzích týkajících se reformy SZP do konce roku 2012, tedy ještě za kyperského předsednictví. Tato problematika bude ovšem v institucích EU diskutována i nadále, návrhy jsou totiž přijímány spolumozhodovací procedurou, čeká je tedy ještě schvalovací proces v EP a potřeba, aby EP přijal společnou pozici Rady.

V opačném případě by návrhy musely procházet ještě procesem dohodovacího řízení.

Celá debata o reformě SZP navíc probíhá v kontextu jednání o finanční perspektivě 2014–2020, objevují se tedy i obavy, zda se před začátkem nového finančního a programovacího období vše stihne tak, aby jednotlivé členské státy mohly uzpůsobit novým opatřením svoji legislativu, prováděcí předpisy, institucionální mechanismy (např. v případě platebních agentur) ap.

VE ZKRATCE...

Komise chce, aby státy zajistily sdílení rádiového spektra

Komise 3. 9. 2012 [představila](#) „plán na řešení exponenciálního růstu datového provozu v mobilních a bezdrátových sítích“ (celosvětový objem mobilních datových přenosů do roku 2015 [údajně](#) poroste o 26% ročně). Členské státy by měly bezdrátovým technologiím (včetně širokopásmových) umožnit sdílet rádiové spektrum. V současnosti tak podle Komise systematicky nečiní. Proto je vyzvala, aby prostřednictvím svých regulátorů monitorovaly a případně rozšiřovaly tzv. bezlicenční pásma a podporovaly inovace bezdrátových technologií vhodnými opatřeními v souladu s [rozhodnutím č. 676/2002](#) o rádiovém spektru.

Komise přijala seznam schválených aromatických látek

Komise 1. 10. 2012 [přijala](#) – s odkazem na rámcové [nařízení č. 1334/2008](#) – 2 nařízení ([č. 872/2012](#) a [č. 873/2012](#)), díky nimž by měly být v potravinářství povoleny pouze ty aromatické látky (celkem jich je cca 2 100), které jsou uvedeny na schválených seznamech (dostupných v budoucnu i online). Nově přijatý seznam by měl začít platit od 22. 4. 2013. Aromatické látky, které na něm nejsou uvedeny, by měly být po skončení 18měsíčního přechodného období zakázány (přičemž ještě cca 400 aromatických látek je v současnosti předmětem šetření EFSA a je možné, že budou na přijatý seznam doplněny dodatečně). Druhé nařízení obsahuje přechodná opatření týkající se mj. aromatických látek z nepotravinářských zdrojů a začalo platit již 22. 10. 2012.

Banky by měly oddělit rizikové aktivity od tradičních bankovních operací

Expertní skupina na nejvyšší úrovni, vedená někdejší komisařem a dnešním guvernérem finské centrální banky Erkki Liikanenem, [uvěřejnila](#) 2. 10. 2012 svou [zprávu](#), v níž v zájmu stability bankovního sektoru v EU doporučila (krom dalších 4 bodů), aby banky právně oddělily rizikové aktivity od tradičních (retailových) operací, pokud rizikové aktivity dosahují objemu nad 100 mld. € a/nebo představují 15–20% bankovních aktivit. Skupina vznikla v listopadu 2011 a její [členové](#) byli jmeno-

váni v únoru 2012. Skupina měla za [cíl](#) přezkum potenciálních strukturálních změn bankovního sektoru v EU (po inspiraci analogickým vývojem v USA či Velké Británii, nad rámec již zahájených iniciativ; více v příspěvku „Komise chce, aby vznikla ‚bankovní unie‘“, [Monitoring červen 2012](#)). Je pravděpodobné, že Komise s odkazem na Liikanenovu zprávu předloží – k nelibosti bankovního sektoru, který jí navrhované řešení obecně považuje za radikální – legislativní návrh. Největší neznámou je, zda návrh bude respektovat (kontroverzní) doporučení týkající se prahů, po jejichž překročení by banky měly své aktivity právně oddělit.

Komise zahájila druhý regulační přezkum nanomateriálů

Komise 3. 10. 2012 [přijala](#) po 4 letech druhé [sdělení](#) o regulačním přezkumu týkajícím se nanomateriálů, do jejichž výzkumu a/nebo výroby je v EU zapojeno 300–400 tis. pracovníků. Cílem je k nanomateriálům, jež se svou povahou i využitím [velmi liší](#) (obdobně jako např. konvenční chemikálie), přistupovat individuálně, a tomu přizpůsobit i legislativu. Nejobtížnější podle Komise bude „stanovit validované metody a nástroje pro zjišťování, charakterizaci a analýzu, doplnit informace o nebezpečnosti nanomateriálů a vypracovat metody pro posouzení expozice nanomateriálům“. Kde se to ukáže jako [vhodné](#), bude (zatím nezávazná) [definice nanomateriálů](#) začleněna do legislativy EU, patrně (také) do příloh [nařízení REACH](#) (což ovšem už v únoru 2011 rozporovala [studie](#) připravená z popudu EP). Komise rovněž hodlá vytvořit webový portál s odkazy na všechny relevantní zdroje informací (ne však např. registr nanomateriálů, jež požaduje např. BEUC či ETUC). Sektor nanomateriálů intenzivně roste: světový obchod s výrobky využívajícími nanotechnologie údajně vzroste z 200 mld. € v roce 2009 na 2 bil. € do roku 2015.

Rada podpořila kompromis v otázce technické standardizace

Rada (obdobně jako o měsíc dříve plénum EP) [podpořila](#) 4. 10. 2012 kompromis týkající se (fakultativní) technické standardizace, dojednaný v červnu 2012 (více v příspěvku „EP a Rada dosáhli kompromisu v otázce technické standardizace“, Ve

zkratce..., [Monitoring červen 2012](#)). EP dosáhl toho, aby do procesu standardizace byly (skrz notifikační systém o vývoji standardizace) zapojeny nejen malé a střední podniky, ale i spotřebitelé či environmentální organizace. Rada by zase, pokud s některými konkrétními standardy nebude souhlasit (např. proto, že nejsou nákladově efektivní), měla mít možnost se proti nim (v rámci komitologie) postavit kvalifikovanou většinou. Rovněž by se měl uplatnit tzv. princip koherence, tj. že standardy přijaté na úrovni EU by měly automaticky nahrazovat standardy národní, což je zásadní především v rychle se rozvíjícím sektoru informačních a komunikačních technologií, kde absence jednotných standardů (a tedy interoperability) komplikuje např. zadávání veřejných zakázek. Komise svůj [návrh](#), mající revidovat [směrnice č. 89/686, č. 93/15, č. 94/9, č. 94/25, č. 95/16, č. 97/23, č. 98/34, č. 2004/22, č. 2007/23, č. 2009/23 a č. 2009/105](#), předložila v červnu 2011 (více v příspěvku „Komise chce zrychlit technickou standardizaci“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2011](#)). Nové nařízení vstoupí v platnost 20 dní po uveřejnění v Úředním věstníku EU a nabude účinnosti 1. 1. 2013.

Rada je pro revizi směrnice o expozici elektromagnetickým polím

Rada 4. 10. 2012 – po schválení plénem EP v březnu 2012 (více v příspěvku „EP pro revizi směrnice o expozici elektromagnetickým polím“, Ve zkratce..., [Monitoring březen 2012](#)) – [podpořila](#) (s výjimkou Německa a za abstence Velké Británie) revizi [směrnice č. 2004/40](#) „o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s elektromagnetickými poli“ s frekvencí do 300 MHz. Implementována by měla být do 31. 10. 2013. Komise [návrh](#) předložila v červnu 2011 (více v příspěvku „Směrnice o expozici elektromagnetickým polím dozná změn“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2011](#)). Mezi další „fyzikální činitele“ unijní legislativa řadí krom elektromagnetických polí také hluk, vibrace a optické záření z umělých zdrojů. Nová norma by měla vzít v úvahu nejaktuálnější vědecká data, aby nedocházelo k jejím konfliktům např. s využíváním magnetické rezonance ve zdravotnictví. I z tohoto důvodu byla původní směrnice (oprávněně) kritizována a v roce 2008 byla (ze strany Komise) odložena její implementace nejprve do 30. 4. 2012 a poté do 31. 10. 2013. Nová směrnice by měla zavést řadu výjimek a celkově by se měly její požadavky spíše zmírnit.

Rada pro snazší přístup k osiřelým dílům

Rada (obdobně jako o měsíc dříve plénem EP) [stvrдила](#) 4. 10. 2012 kompromis týkající se přístupu

k autorským právům k tzv. osiřelým dílům, u nichž nelze získat souhlas autora/držitele práv s dalším nakládáním. Osířelá díla by měla být možné (po jejich celoevropském definování jako osiřelých dle nové směrnice) dále (nekomerčně) využívat, v případě veřejných institucí i s možností určitého zisku. V případě, že by se objevil držitel práv k osiřelým dílům, měl by mít právo na kompenzaci. Ta by ale měla být posuzována případ od případu. Komise svůj [návrh](#) uveřejnila teprve v květnu 2011 (více v příspěvku „Komise uveřejnila koncepci práv duševního vlastnictví“, [Monitoring květen 2011](#)), a proto přijetí kompromisu, jenž [může mít](#) příznivý dopad i na unijní projekt knihovny [Europeana](#), [přivítala](#). Nová směrnice by měla být implementována do 2 let od uveřejnění v Úředním věstníku EU.

Rada stvrдила novou směrnici o energetické účinnosti

Rada 4. 10. 2012 – za nesouhlasu Španělska a Portugalska a abstence Finska – [stvrдила](#) kompromis týkající se [návrhu](#) směrnice o energetické účinnosti, jež Komise předložila v červnu 2011 s tím, že dosavadní 9% výsledek EU v otázce zvyšování energetické účinnosti je nedostatečný (více v příspěvku „Komise předložila novou směrnici o energetické účinnosti. Má být přísnější“, [Monitoring červen 2011](#)). Členské státy by např. měly do 1. 1. 2015 připravit dlouhodobé plány („cestovní mapy“) úspor ve/skrze stavebnictví do roku 2050. Zástupci EP po dohodě s Radou podpořili požadavek, aby veřejné orgány byly povinny renovovat každý rok (počínaje rokem 2014) alespoň 3% plochy budov, a tím snižovaly spotřebu energie. Energetické společnosti by zase měly dosahovat „kumulativních ročních úspor v konečné energetické spotřebě“ (svých zákazníků – pozn. aut.) ve výši 1,5% oproti předchozímu roku (více v příspěvku „EP stvrdil novou směrnici o energetické účinnosti“, [Monitoring září 2012](#)). Směrnice by měla být implementována do 18 měsíců od uveřejnění v Úředním věstníku EU, tedy reálně přibližně do jara 2014.

Rada potvrdila návrh směrnice o právech obětí trestných činů

Rada 4. 10. 2012 [přijala](#) návrh směrnice o právech obětí trestných činů. Komise návrh předložila v květnu 2011 (více v příspěvku „Komise uveřejnila návrhy na zlepšení ochrany obětí trestných činů“, [Monitoring květen 2011](#)), EP návrh přijal v září 2012 (více v příspěvku „Oběti trestných činů budou mít stejná práva“, Ve zkratce..., [Monitoring září 2012](#)). Členské státy mají na implementaci směrnice 3 roky. Velká Británie, Dánsko a Irsko mají výjimku.

Komise přijala směrnici o výměně informací týkajících se orgánů pro transplantaci

Komise 9. 10. 2012 přijala [směrnici](#) o jednotné proceduře pro výměnu informací týkajících se lidských orgánů pro transplantaci. Norma, vycházející ze [směrnice č. 2010/53](#), by měla zainteresovaným subjektům garantovat nejen poskytování informací o samotných orgánech (typ orgánu) a jejich donorech (věk, pohlaví a anamnéza), ale i o jejich cestě do místa určení, včetně informací o problémech s konkrétním orgánem (ať už tyto problémy nabudou jakéhokoli charakteru). Za provádění směrnice, zejm. pak za správu databází o poskytování lidských orgánů přes hranice, by měly být odpovědné členské státy, resp. jejich odpovědné úřady, které by měly být s to k dispozici nepřetržitě. Směrnice by měla být implementována do 18 měsíců od uveřejnění v Úředním věstníku EU.

Výbor CULT se zabýval otázkou ochrany dětí v digitálním světě

Výbor CULT přijal 9. 10. 2012 [zprávu](#) poslankyně Silvie Costa, podle které by EU a členské státy měly v zájmu ochrany dětí v digitálním světě zakročit proti nelegálnímu a nevhodnému obsahu na webu. Zpráva, která vychází z poznatku, že na sociálních sítích typu Facebook je v současnosti registrována více než třetina dětí ve věku 9–12 let a již více než dvě třetiny mladistvých ve věku 15–16 let, vyzvala také k větší osvětě v této oblasti. Motivací je jednak obava o bezpečnost dětí při surfování na internetu, jednak prostá, ale znepokojujivá skutečnost, že nejen rodiče, ale i sektor školství v dnešní době jen obtížně drží krok s technologickými změnami, které stále více ovládají svět stále menších dětí. Zpráva vyzývá k pokračování programu „Bezpečnější internet“ a k navýšení jeho financování, po členských státech chce, aby harmonizovaly klasifikaci digitálního obsahu pro děti a mladistvé. Komise je vyzývána, aby předložila jednotnou rámcovou směrnici pro práva dětí v digitálním světě. Podporován je také návrh Komise týkající se opatření, které zakazuje uchovávat online informace o osobních údajích dětí, jež se autor těchto informací rozhodne vymazat ap.

11 členských států chce zavést daň z finančních transakcí formou posílené spolupráce, Komise je pro

11 členských států (Belgie, Estonsko, Francie, Itálie, Německo, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko) na zasedání Rady 9. 10. 2012 [deklarovalo](#), že chtějí zavést daň z finančních transakcí, byť pouze formou tzv. posílené spolupráce. K jejímu zahájení je dle čl. 20

Smlouvy o EU revidované Lisabonskou smlouvou a čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU zapotřebí nejméně 9 členských států EU. Komise krok uvedených zemí jednoznačně [přivítala](#), [stejně tak](#) EP, protože Rada již v červnu 2012 dospěla k závěru, že jednomyslně se na zavedení daně neshodne (více v příspěvku „Daň z finančních transakcí nejspíše pouze v režimu posílené spolupráce“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2012](#)). Otázkou ovšem zůstává, jak hodlá skupina „pionýrů“ daň zavést např. alespoň v rámci eurozóny (tedy aby nepozbyla elementárního smyslu), když 6 jejích členů se k potenciální posílené spolupráci zatím nepřipojilo, a jak budou redistribuovány vybrané prostředky. Velká Británie navíc možná bude argumentovat vůbec proti jejímu spuštění, neboť posílená spolupráce nesmí být v nesouladu s vnitřním trhem EU (což je podle Britů podmínka, kterou zavedení daně z finančních transakcí není s to splnit, zvláště když Komise údajně hodlá příslušný meritorní návrh založit na textu [návrhu](#) původního). První krok, formální návrh na zahájení posílené spolupráce, o němž bude kvalifikovanou většinou hlasovat celá Rada a s nímž musí souhlasit EP, Komise [předložila](#) 23. 10. 2012 (původně se počítalo až s listopadem 2012), schválen by měl být do konce roku 2012. Poté by měla Komise přistoupit k předložení textu, který definuje obsah posílené spolupráce.

ENVI podporuje ochranu před přeshraničními zdravotními hrozbami

Výbor ENVI 10. 10. 2012 [podpořil](#) poměrem 52:0: 6 [návrh](#) nařízení, které Komise uveřejnila v prosinci 2011 a jež by mělo v EU usnadnit řešení závažných přeshraničních zdravotních hrozeb typu pandemie chřipky H1N1 v roce 2009, mračna sopečného popela v roce 2010 a infekce vyvolané E.coli v roce 2011. Měl by se rozšířit stávající koordinační mechanismus pro přenosné nemoci (srov. [rozhodnutí č. 2119/98](#)), a to na všechny zdravotní hrozby způsobené biologickými, chemickými, environmentálními či neznámými příčinami (jaderné a radiologické hrozby pokrývá Smlouva o EURATOM), a měl by být posílen mandát Výboru pro zdravotní bezpečnost (od roku 2001 funguje na neformální bázi, proto by měl být formalizován). Krom toho by měla nová norma umožnit fakultativní společný (a tedy levnější) nákup vakcín (za EU jako celek) či definovat celounijní „mimořádnou zdravotní situaci“ v zájmu rychlejší dostupnosti léčiv (pokud mimořádnou situaci nevyhlásí celosvětově Světová zdravotnická organizace). Úplný výčet změn lze nalézt v příslušné [tiskové zprávě](#). Plénum EP by mělo o návrhu hlasovat v listopadu 2012.

Komise: Jednotné evropské nebe ani po 10 letech nenaplnuje očekávání

Jednotné evropské nebe, projekt usilující o vytvoření jednotného evropského vzdušného prostoru, jehož cílem je mj. ztrojnásobit kapacitu a snížit náklady letecké dopravy na polovinu, [nenaplnuje](#) podle Komise očekávání. Proto by na jaře roku 2013 měly být představeny nové legislativní návrhy cílící na urychlení jeho realizace (balík jednotné nebe I byl přijat v roce 2004, balík jednotné nebe II v roce 2009). Komisař Siim Kallas tvrdí, že náklady plynoucí z neexistence jednotného evropského nebe dosahují 5 mld. € ročně a každý let se prodlužuje v průměru o 42 km (což má i nezanedbatelné environmentální dopady). Pro srovnání: USA kontrolují obdobně velký vzdušný prostor s větším objemem provozu s téměř polovičními náklady. Nové návrhy by měly redefinovat systém sledování výkonnosti jednotného evropského nebe, což by mělo mj. znamenat i posílení pravomocí Komise nebo tzv. manažera struktury vzdušného prostoru. Nadto Komise počítá s tím, že podpoří, aby [9 funkčních bloků vzdušného prostoru](#) (jednotného evropského nebe), jež mají vzniknout do 4. prosince 2012, neexistovalo jen na papíře (právě tak existuje zejm. funkční blok střední Evropy, jehož součástí je i ČR). Členské státy by proto měly vypracovat příslušné (nové) strategické a provozní plány. Také by měl být dobudován systém SESAR, technologická složka jednotného nebe, a reformováno poskytování letových navigačních služeb. Komisi v jejích záměrech 23. 10. 2012 plně [podpořilo](#) i plénum EP přijetím [zprávy](#) Jacqueline Foster.

Rada podpořila nový program pro spotřebitele

Rada 11. 10. 2012 [podpořila](#) nový program pro spotřebitele, jež Komise představila v květnu 2012 (více v příspěvku „Komise představila nový program pro spotřebitele“, [Monitoring květen 2012](#)), upozornila ale, aby členské státy s Komisí úzce (administrativně) spolupracovaly, protože tzv. spotřebitelská agenda na roky 2007–2013 patrně nebude plně implementována právě z toho důvodu, že obě roviny vládnutí jí nepřikládaly adekvátní význam. Výbor IMCO o problematice diskutoval shodou okolností tentýž den, plénum EP by o ní mělo hlasovat v dubnu 2013.

„28. právní režim“ pro přeshraniční obchod prošel výborem ECON, ale vyhráno zdaleka nemá

Výbor ECON 11. 10. 2012 podpořil [návrh](#) týkající se „fakultativní společné evropské právní úpravy prodeje“ (více v příspěvku „Přeshraniční obchod v EU

se má řídit „28. právním režimem“; [Monitoring říjen 2011](#)). Komise (a zejm. komisařka Viviane Reding) to hned [přivítala](#). ECON ovšem není při projednávání návrhu tzv. odpovědným výborem (tím je JURI), pouze dává (obdobně jako IMCO) své doporučení. A mezi europoslanci, již texty Komise zpravidla podporují, obecně nepanuje shoda. Již v březnu 2012 Rada evropských advokátních komor (CCBE) zveřejnila svou předběžnou (ovšem velmi kritickou) analýzu návrhu (více v příspěvku „28. právní režim“ pro přeshraniční obchod v EU dostal další ránu“, [Ve zkratce...; Monitoring březen 2012](#)). Kromě CCBE se proti nové normě dlouhodobě staví jak spotřebitelská organizace BEUC, tak reprezentant malých a středních podniků UEAPME. V EP je striktně proti konzervativní frakce či frakce zelených, v případě lidovců a socialistů se podpora bude s největší pravděpodobností odvíjet od toho, zda se jim podaří prosadit vlastní pozměňovací návrhy. V Radě roste opozice vůči návrhu zejm. v Belgii, Německu, Rakousku a Velké Británii, jejichž parlamenty (resp. parlamentní komory) předložily odůvodněná stanoviska deklarující porušení principu subsidiarity. Podle uvedených zemí (ale i podle CCBE) je vadná zejm. právní báze (čl. 114 Smlouvy o fungování EU o sblížování ustanovení právních a správních předpisů členských států). Namísto ní by měl být použit spíše čl. 352 (tzv. klauzule flexibility), který ale vyžaduje namísto kvalifikované většiny v Radě jednomyslnost. Podporu návrhu v Radě zatím vyjadřují jen Lucembursko, Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Litva a Lotyšsko.

IMCO: Spotřebitelé by měli mít možnost využívat výhod jednotného digitálního trhu

Výbor IMCO 11. 10. 2012 [přijal](#) poměrem 32:2 nelegislativní [zprávu](#) Pabla Ariase Echeverriy týkající se využití potenciálu jednotného digitálního trhu. Dosud jsou podle ní totiž spotřebitelé ostražiti, např. při přeshraničních nákupech online. Proto zpráva mj. navrhuje zavedení „evropské značky důvěry“ (European Trustmark) pro internetové obchody splňující všechna předepsaná unijní pravidla či důraznější prosazování bezpečných internetových nebo mobilních plateb (ze strany Komise či členských států). Plénum by mělo o textu hlasovat v listopadu 2012.

Nobelova cena míru pro EU

Verdikty norského Nobelova výboru v kategorii cen udělovaných za mír nejsou prosty kontroverzí. Z minulosti lze připomenout např. udělení Nobelovy ceny míru Jásiru Arafatovi či Baracku Obamovi krátce po jeho zvolení americkým pre-

zidentem. Neméně překvapivý a kontroverzní byl výsledek udělení Nobelovy ceny míru za rok 2012 Evropské unii. Výrok Nobelova výboru byl komentován různě. Z institucí EU, především EP a Komise, vesměs zaznívaly hlasy vítající tento verdikt jako „odvážný krok“ přicházející v pravou chvíli. V EP se ale našli i kritikové rozhodnutí Nobelova výboru, např. mezi představiteli frakce ECR. Její předseda Martin Callanan [odmítl](#) tvrzení, že bez politických institucí EU by v Evropě musela vypuknout válka a chaos. K evropskému míru podle jeho názoru přispěla v 2. polovině 20. století řada osobností i mimo Evropu (např. americký prezident Ronald Reagan spolu s britskou premiérkou Margaret Thatcherovou) a také řada jiných institucí, především NATO, OSN a EHS, které na rozdíl od EU nemělo ve svých základech explicitní směřování k politické unii. Představitel frakce EFD Nigel Farage zprávu rovnou [označil](#) za vtip, podobně na ni zpočátku reagoval i český prezident Václav Klaus. Podle Farage EU naopak napomohla nynější chudobě a nezaměstnanosti milionů lidí v rámci eurozóny a eskalaci násilí v zemích jižní Evropy. Rozhodnutí Nobelova výboru proto nelze označit jinak než jako paradoxní. Udělení Nobelovy ceny EU je každopádně symbolický krok, který velmi explicitně potvrzuje, že se dnes Unie nachází ve skutečných problémech. Zároveň je to krok, který nahrává hlasům zdůrazňujícím, že právě dnes, více než kdy jindy, potřebujeme „více Evropy“.

Malé a střední podnikání má v EU problémy

Komise v rámci Evropského týdne malých a středních podniků, jež reprezentují 98 % všech podniků v EU a zaměstnávají přes 87 mil. osob, [zveřejnila](#) 15. 10. 2012 [výsledky zprávy](#) týkající se výkonnosti těchto podniků v roce 2011 (měřené v [10 dimenzích](#)), a to jak z hlediska EU jako celku, tak z hlediska jednotlivých členských států. Pouze v Rakousku a Německu se malé a střední podniky dostaly nad úroveň „předkrizového“ roku 2008 (pokud jde o podíl hrubé přidané hodnoty a zaměstnanosti). Jinde se potýkají mj. s přístupem k financování a/nebo zhoršujícím se prostředím pro podnikání, a to i přes masivnější aktivity národních vlád. Výjimku z tohoto trendu představují zpravidla jen podniky nabízející „vysoce technologicky vyspělé výroby“ a/nebo „služby náročných na znalosti“ (takových malých a středních podniků je v EU asi pětina a Komise je [hodlá podporovat](#) mj. i skrze program Horizont 2020). V ČR sice [roste](#) hrubá přidaná hodnota malých a středních podniků, ale stále ještě nedosahuje úrovně roku 2008 (což je i případ Slovenska, Polska či Maďarska). Navíc podniky v ČR jsou relativ-

ně málo inovativní, a to i přesto, že se jim podle Komise zlepšil přístup k financování a vláda podniká relevantní politické kroky na jejich podporu. Do konce roku 2012 hodlá Komise v návaznosti na uvedené výsledky předložit blíže nespecifikovaný „akční plán pro podnikání“. Ve dnech 15.–16. 11. 2012 by se mělo na Kypru uskutečnit také setkání národních zmocněnců pro malé a střední podniky. Již 1. 10. 2012 Komise malé a střední podniky [vyzvala](#), aby (do 21. 12. 2012) [samy identifikovali](#), která legislativní opatření EU pro ně představují největší zátěž, a 5. 10. 2012 [zahájila kampaň](#) zaměřenou na co nejrychlejší implementaci [směrnice č. 2011/7](#) o pozdních platbách (de iure má být implementována do 16. 3. 2013), neboť [podle Komise](#) jsou to právě ony, co malé a střední podniky reálně nejvíce podvazuje.

ECON chce, aby se eurozóna co nejdříve zodpovídala i EP

Výbor ECON [přijal](#) 15. 10. 2012 [zprávu](#) Marianne Thyssen týkající se „priorit pro dosažení plné hospodářské a měnové unie“. ECON požaduje, aby byl zaangażován do jmenování osoby odpovědné v ECB za připravovaný bankovní dohled v celé EU (tzv. SSM) a aby tato osoba byla povinna EP (minimálně) podávat pravidelné zprávy. Analogická opatření by se měla vztahovat i na předsedu ESM, příslušné komisaře či aktéry zainteresované na tzv. evropském semestru. Tzv. trojka (Komise, MMF a ECB) by měla EP o svých krocích v eurozóně dokonce informovat ex ante. Podle EP by měly být relevantně zapojeny i národní parlamenty (podílem na formování fiskálních reformních plánů národních vlád). Obecně ECON předpokládá, že EU bude i nadále pracovat na již předložených legislativních návrzích, ovšem do budoucna se bude podle jeho názoru muset změnit i primární právo. Text (který bude předložen plénu EP v listopadu 2012) by měl sloužit jako podklad pro zprávu předsedů Komise, Rady, EP, ECB a euroskupiny, jež by měla vzniknout do Evropské rady v prosinci 2012 (v návaznosti na jednání summitu ve dnech 18.–19. 10. 2012).

Komise předložila revizi směrnice o rádiových zařízeních

Komise 17. 10. 2012 [předložila návrh](#) na revizi [směrnice č. 1999/5](#) o rádiových zařízeních a telekomunikačních koncových zařízeních a vzájemném uznávání jejich shody. Norma by měla být podle Komise vyjasněna a [zjednodušena](#). Příslušná zařízení (mj. dětské chůvičky, dálková odemykání automobilů, prvky pro vytváření počítačových sítí ap.) by pak v důsledku nové normy měla méně podléhat interferencím a měla by být interoperabilnější. O návrhu bude Rada spolurozhodovat s EP.

Verdikt ESD zakázal v ČR prodej pomazánkového másla

ESD 18. 10. 2012 vydal v případě C-37/11 (Komise vs. ČR) [rozsudek](#), podle kterého mléčný produkt, který nelze klasifikovat jako máslo, nemůže být nadále prodáván pod názvem „pomazánkové máslo“. ČR podle verdiktu ESD porušila legislativu EU tím, že dovolila, aby tento produkt byl pod tímto názvem prodáván. Konkrétně se má jednat o porušení [nařízení č. 1234/2007](#) o společné organizaci zemědělských trhů, podle kterého pod označením „máslo“ mohou být v EU prodávány pouze produkty s 80–90% obsahem mléčného tuku a maximálním obsahem vody 16 %. Pomazánkové máslo naproti tomu dle verdiktu ESD obsahuje minimálně 31% tuku a obsah vody může dosahovat až 58 %. Tyto přísné normy se nevztahují na některé tradiční produkty, mezi ty ale pomazánkové máslo nepatří. ČR o zápis pomazánkového másla na seznam tradičních produktů žádala, Komise se však v minulosti touto žádostí odmítla zabývat. ČR argumentovala také tím, že název „pomazánkové máslo“ popisuje charakteristickou vlastnost tohoto výrobku, tedy jeho snadnou roztíratelnost, měla by se tedy na něj vztahovat další z výjimek umožňujících takovéto označení zdánlivě v rozporu s předpisy EU. ESD však tuto argumentaci neuznal. Kauza pomazánkové másla vyvolala v médiích bouřlivou reakci, proti postupu EK a ESD se ostře ohradil např. šéf mlékárny Madeta. V případě pomazánkového másla se jednalo v říjnu 2012 již o druhou kauzu podobného druhu. Podobně neuspěla firma Hamé, která usilovala o to, aby své výrobky z jahod, meruněk a dalšího ovoce mohla i nadále prodávat pod názvem „marmeláda“. Tento název je totiž v EU vyhrazen pro výrobky obsahující minimálně 20% podíl citrusových plodů. V tomto případě se však ČR chce pokusit ještě o dodatečné vyjednání výjimky alespoň pro prodej těchto výrobků na českém trhu, jak se v minulosti povedlo např. v Rakousku.

Giegold: Vznik bankovní unie by měl znamenat omezení nezávislosti ECB

Zpravodaj Sven Giegold 22. 10. 2012 prezentoval na půdě výboru ECON [návrh své zprávy](#) týkající se [návrhu](#), jenž by měl kvůli záměru vybudovat bankovní unii změnit fungování EBA (více v příspěvku „Komise předložila další konkrétní návrhy na vznik bankovní unie“, [Monitoring září 2012](#)). Giegold navrhl, aby za formu i obsah fungování jednotného mechanismu dohledu (single supervisory mechanism, SSM) byl odpovědný právě EBA, což by ECB stavělo do subalterního postavení obdobně jako země, které nejsou součástí eurozóny. Problémem takového přístupu, pokud by byl realizován, je po-

tenciální flagrantní porušení dosavadní nezávislosti ECB, byť zpravodaj tvrdí, že čl. 130 Smlouvy o fungování EU jí garantuje nezávislost jen v měnových otázkách, ne v otázkách dohledu (srov. čl. 127 odst. 6). Nadto není jasné, zda evropská agentura (EBA) vůbec může disponovat tak silným postavením (srov. případ [9/56](#) ve věci Meroni), nehledě na odpor zejm. Velké Británie vůči jakémukoli posilování EBA. ECON by měl o Giegoldově zprávě hlasovat v listopadu 2012, otázkou ale je, zda získá dostatečnou podporu, neboť shoda nepanuje ani uvnitř jednotlivých frakcí.

„Antisexistická“ agenda budí kontroverze

Výbor ECON 22. 10. 2012 odmítl (poměrem 21:12:13) jmenovat nového člena výkonné rady ECB, na něž byl Radou v červenci 2012 navržen Lucemburčan Yves Mersch, a to s odůvodněním, že ve výsledku by výkonná rada byla až do roku 2018 výhradně mužská (kandidátova kvalifikace ani jeho profesní zkušenosti předmětem debat nebyly; zelený poslanec Daniel Cohn-Bendit dokonce údajně prohlásil, že „pokud se pan Mersch stane paní Mersch, všichni budou šťastní“). Plénum EP příslušnou [zprávu](#) (Sharon Bowles) [potvrdilo](#) 25. 10. 2012, a to poměrem 325:300:49 (proti Merschovi se postavili zejm. zelení a liberálové, podpořili jej lidovci a konzervativci). Členské státy, které jsou s podobnou situací konfrontovány poprvé, stále mají šanci Yvese Mersche do výkonné rady ECB prosadit, pro ale musí být dvě třetiny z nich (a patrně budou muset nést politické důsledky sporu s EP). Mezitím, 23. 10. 2012, Komise na poslední chvíli zrušila tiskovou konferenci k návrhu na zavedení kvót na 40% zastoupení žen v řídicích orgánech společností obchodovaných na burze (s dosažením v roce 2020, v případě veřejných společností o 2 roky dříve; dnes ženy údajně disponují 13,7% zastoupením, které se zvyšuje, ale velmi pomalu), protože kolegium komisařů přes setrvalý tlak komisařky Viviane Reding nedospělo v dané věci ke konsenzu (a většinové hlasování, v Komisi krajně neobvyklé, nezískalo dostatečnou podporu). Již v září 2012 se proti tomuto záměru postavilo (dopisem předsedovi Komise José Manuelovi Barrosovi) 9 členských států (např. Velká Británie, Švédsko, Nizozemsko či ČR). Zajímavé je, že zatímco v Komisi se proti „antisexistickému“ návrhu postavili liberálové (včetně žen) – Karel De Gucht, Neelie Kroes, Catherine Ashton, Connie Hedegaard, Máire Geoghegan-Quinn a Cecilia Malström –, v EP jsou to právě liberálové, kteří danou agendu (tedy nejen předmětný návrh) za souhlasu lidovců, socialistů či zelených podporují. Další debata mezi komisaři se uskuteční 14. 11. 2012.

EP přijal nelegislativní usnesení k finanční perspektivě 2014–2020

Plénum EP 23. 10. 2012 schválilo nelegislativní [usnesení](#) týkající se finanční perspektivy na období 2014–2020. EP v něm vyzval k navýšení rozpočtových prostředků pro oblast výzkumu a na podporu konkurenceschopnosti. Měl to být signál členským státům v Radě, aby se navzdory úmyslům řady z nich vyvarovaly v těchto oblastech škrtů. Podle europoslanců opatření, která EU od roku 2008 přijala v zájmu řešení důsledků hospodářské a finanční krize, ještě nevedla k uspokojivým výsledkům. Cestou je podle nich robustní rozpočet EU; namísto šetření tedy navrhuje naopak jeho významné navýšení, a to v oblastech podpory konkurenceschopnosti, podpory podnikání, budování infrastruktury, podpory výzkumu a inovací. Výdaje na kohezní politiku a SZP mají být zachovány přinejmenším na stejné úrovni jako v období 2007–2013, mají však být podle usnesení EP vynakládány efektivněji. EP je tedy na straně „prorůstových“ opatření a výdajů, je však třeba si uvědomit, jak významným zdrojem rozpočtů EU jsou příspěvky členských států vypočítávané na základě jejich HDP, ve výsledku by tedy tato opatření de facto „zaplatily“ členské státy. V dalším [usnesení](#) přijatém tentýž den EP podpořil systém vlastních rozpočtových zdrojů, který by měl být založen především na DPH. EP podporuje také daň z finančních transakcí. Nelze sice očekávat, že by byla zavedena na úrovni celé EU, dle EP by však u těch států, které ji zavedou, měla být použita ke snížení národních prostředků do rozpočtu EU. Příští finanční perspektivě má být věnován mimořádný summit, který proběhne ve dnech 22.–23. 11. 2012.

EP vyzval k zahájení jednání o obchodních dohodách s USA a Japonskem

EP na plenárním zasedání 23. 10. 2012 přijal nelegislativní [usnesení](#), v němž vyzval k tomu, aby začátkem roku 2013 došlo k zahájení rozhovorů o možné obchodní dohodě mezi EU a USA. Nad budoucností transatlantických vztahů, a to i v obchodní rovině, nezřídka visí otazníky navzdory tomu, že v roce 2011 vzájemný obchod dosahoval objemu 700 mld. € a vzájemné investice dosáhly objemu 2,4 bilionu €. O potenciálu spolupráce není pochyb ani v této krizové době, experti se shodují na tom, že další odstranění netarifních bariér ve vzájemných obchodních vztazích by napomohlo zvýšení HDP u obou aktérů. EU se nicméně obává o ochranu svých zájmů, a to jako již mnohokrát v minulosti především v zemědělském sektoru. Obchod se zemědělskými produkty představuje

citlivou oblast obchodních vztahů mezi EU a USA, a to nejen kvůli opakovaným sporům týkajícím se v minulosti např. obchodu s banány, zákazu dovozu hovězího masa z USA do EU z důvodu obavy z kontaminace hormonálními látkami anebo politiky EU uplatňované v oblasti GMO. USA politiku ochrany spotřebitele v EU, která se promítá také do vnějších obchodních vztahů především v zemědělské a potravinářské oblasti, nezřídka nazývají skrytým protekcionismem. Podobně EP v nelegislativním [usnesení](#) přijatém na plenárním zasedání 25. 10. 2012 vyzval k zahájení rozhorů o dohodě o volném obchodu s Japonskem, kde jsou zase problémem naopak bariéry na japonské straně týkající se např. možností prodeje evropských automobilů na japonském trhu. Podle rezoluce by jednání měla být pozastavena v případě, že japonská strana odmítne tyto bariéry uvolnit.

EP: Je třeba posílit práva cestujících

Plénum EP 23. 10. 2012 [přijalo zprávu Georgese Bacha](#) z vlastní iniciativy. Jejím cílem je podpořit Komisi k vytvoření takových pravidel, která skutečně posílí práva všech cestujících v EU bez ohledu na způsob přepravy. Komise návrh (týkající se práv cestujících letadly) zveřejní patrně již v listopadu 2012. Text např. navrhuje, aby cestující měli na letištích více možností, jak získat potřebné informace odkazující na platné unijní normy, zejm. v případě úpadku aerolinek a potřeby repatriace. Stížnosti na přepravce by měly mít jednotnou (i elektronickou) formu a měla by být garantována lhůta, do níž budou vyřízeny. Rovněž by měl být náležitě specifikován pojem „mimořádné okolnosti“, aby na něj přepravci odkazovali jen v opravdu odůvodněných případech (čemuž nepochybně neformálně přispívají i rozsudky Soudního dvora EU – [C-581/10](#) a [C-629/10](#), také z 23. 10. 2012 – týkající se povinných finančních kompenzací za zpožděné lety dle interpretace [nařízení č. 261/2004](#)). Zefektivnit by se také měl monitoring webů nabízejících letenky za záměrně nevýhodných podmínek (s využitím nekalých obchodních praktik).

Komise představila akční plán pro online hazardní hry

Komise 23. 10. 2012 [předložila](#) akční plán pro online hazardní hry s iniciativami na roky 2013–2014. Jejich cílem by mělo být zjednodušení právní úpravy (z povahy věci přeshraničních) online hazardních her (ale i řízení proti členským státům, které nerespektují základní pravidla fungování vnitřního trhu EU, v daném případě nejspíše i proti ČR) a podpora spolupráci mezi členskými státy (neboť hazard spadá [primárně](#) do jejich kompetence). Proto by

měla ještě v roce 2012 vzniknout speciální pracovní skupina k výměně zkušeností mezi členskými státy (každý stát by měl být reprezentován 2 zástupci), dále iniciativa k ochraně dětí před online hazardem či iniciativa zaměřená na prevenci a léčbu lidí závislých na gamblingu. Komise předpokládá také kroky zaměřené proti podvodům a praní špinavých peněz (včetně potenciální revize [směrnice č. 2005/60](#) o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu) a k zajištění integrity sportu. Konkrétně by měla přijmout 3 (nelegislativní) doporučení týkající se (1) společné ochrany spotřebitelů, (2) odpovědných reklam na hazardní hry a (3) zamezování manipulacím s výsledky zápasů (spojeným se sázením). Akční plán navazuje na zelenou knihu [uveřejněnou](#) Komisí v březnu 2011. Pokud nebudou jeho doporučení členskými státy implementována do 2 let, předpokládá se, že Komise předloží legislativní návrhy.

Komise přijala ambiciózní pracovní program na rok 2013. Unijní legislativy přibude

Komise 24. 10. 2012 [přijala pracovní program na rok 2013](#). Je rozčleněn do 7 hlavních, ovšem vágně definovaných oblastí (skutečná hospodářská a měnová unie; podpora konkurenceschopnosti prostřednictvím jednotného trhu a průmyslové politiky; propojenost jako podmínka konkurenceschopnosti: vytváření sítí zítřka již dnes; hospodářský růst v zájmu většího počtu pracovních míst: sociální začleňování a špičková kvalita; využívání evropských zdrojů k vyšší konkurenceschopnosti; vytváření bezpečné Evropy; prosazování našeho vlivu: Evropa na světové scéně) a předpokládá uveřejnění [58 iniciativ](#) (některé z nich by měly vzniknout až začátkem roku 2014 před volbami do EP – pozn. aut.). Patří mezi ně např. další (předčasná) revize [unijního systému finančního dohledu](#), komplexní revize pravidel týkajících se státní pomoci (nejpozději koncem roku 2013), reforma vnitřního trhu s průmyslovými produkty (ve 3. kvartále roku 2013), další revize [acquis](#) týkajícího se technické standardizace, [iniciativa týkající se elektronického fakturování v oblasti zadávání veřejných zakázek](#) (ve 2. kvartále roku 2013), [vytvoření standardizovaného přiznání k DPH](#) (ve 3. kvartále roku 2013) a obecně [úprava existujícího systému sazeb DPH](#), iniciativa zaměřená na transparentnost a srovnatelnost bankovních poplatků, redefinování pravidel kabotáže, revize [směrnice č. 2003/41](#) o institucích zaměstnaneckého penzijního pojištění, celková revize legislativy týkající se nakládání s odpady či [vytvoření úřadu evropského veřejného žalobce k ochraně finančních zájmů EU](#) (ve 2. kvartále roku 2013). Nadto Komise

počítá s nominálním zjednodušováním unijní legislativy (jež nezřídka končí opakem), a to v [18 přípa-dech](#), a se stažením [14 návrhů](#) (zejm. proto, že se adekvátně rychle neprojednávají a/nebo že se staly nadbytečnými).

Rada přijala nová pravidla pro jednodušší přístup k fondům EU

Rada 25. 10. 2012 [přijala](#) nová pravidla, která umožňují jednodušší čerpání prostředků z fondů EU. Dohody bylo dosaženo po prvním čtení a vstoupí v platnost publikováním v Úředním věstníku EU. Pravidla se uplatní od 1. 1. 2013 a budou aplikovatelná na všechny výdaje a příjmy rozpočtu EU. Přijetí finančního nařízení bude následovat 70 dalších legislativních aktů, které vymezí pravidla pro příslušné sektory – zemědělství, kohezní politiku, výzkum, životní prostředí, dopravu, energetiku a vnější pomoc. Podle EU by nová pravidla měla snížit administrativní zátěž a zvýšit efekt financí z fondů EU. Příjemce dotace si např. nebude muset otevírat zvláštní účet před přijetím dotace, nebude muset vracet případný úrok, který mu v bance vznikne, granty budou orientovány na výsledky. Komise bude moci vytvářet fondy s více donory, které použije na řešení krizových situací. V oblasti výzkumu bude EU moci shromažďovat finance spolu se soukromými fondy, a to prostřednictvím veřejných a soukromých partnerů. Tok peněz bude ze strany členských států podle Komise lépe kontrolován.

EP podporuje posílení vnitřního trhu

Plénium EP 25. 10. 2012 [přijalo](#) nelegislativní [zprávu Reginy Bastos](#) cílicí na posílení konceptu vnitřního trhu EU. I 20 let po jeho formálním dobudování existuje podle ní řada otázek, jež by měly být vyřešeny, zejm. v oblasti spotřebitelské politiky. Spotřebitelé mají údajně v jiných členských státech problémy s otevíráním bankovních účtů, registrací vozidel, uznáváním profesních kvalifikací či srozumitelností účtů za energie. Celkově bylo ve [zprávě](#) připravené Komisí na žádost EP identifikováno 20 takových (nejdůležitějších) problémů, např. dvojí zdanění, faktická nepřenositelnost nároků na penze, problémy s dědictvím, do něž je zainteresováno více subjektů z více členských států, nebo problémy s uznáváním elektronických podpisů v zahraničí a potažmo nízkou mírou využití elektronického zadávání veřejných zakázek, zejm. malými a středními podniky (do června 2013 by proto měla být provedena analýza, která unijní legislativa na ně má negativní vliv). Kromě toho prý členské státy v plných 2 tis. případech (správně) neimplementovaly normy související s vnitřním trhem EU.

Komise předložila revizi směrnice EIA

Komise 26. 10. 2012 [předložila návrh](#) na revizi [směrnice č. 2011/92](#) o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (tzv. směrnice EIA z anglického Environmental Impact Assessment). Původní směrnice EIA (č. 85/337) vznikla před více než 25 lety a Komise po [veřejné konzultaci](#) usoudila, že je třeba na její zásadní změnu (více v příspěvku „Komise hodlá změnit pravidla posuzování vlivů na životní prostředí“, [Monitoring červenec/srpen 2010](#)). Norma je založena na principu, že projekty s očekávaným dopadem na životní prostředí (např. rafinerie, elektrárny, úložiště jaderného odpadu, chemická zařízení, dopravní infrastruktura, spalovny ap.; viz Příloha I směrnice č. 85/377 ve znění směrnice č. 2011/92) by měly být posouzeny z hlediska svých environmentálních vlivů, ideálně se zajištěním přístupu veřejnosti. Revize podle Komise počítá s tím, že se při posuzování environmentálního dopadu bude zohledňovat, nakolik má daný projekt skutečně potenciál ohrozit životní prostředí (tj. menší a/nebo lokální projekty by měly být administrativou spojenou s EIA zatíženy méně). Neznamena to ale, že by se měla jakkoli snížit úroveň ochrany životního prostředí v EU, spíše by mělo dojít ke zpřesnění celkového procesu (jeho parametry by měly být definovány majoritně na úrovni EU jako obligatorní, např. forma hodnocení EIA, zohlednění nových témat jako klimatická změna, biodiverzita, prevence přírodním neštěstím, efektivní využívání zdrojů ap.) a zejm. časového harmonogramu EIA (který dnes neexistuje, a hodnocení EIA [vznikají](#) v rozmezí od 5 do 27 měsíců). O návrhu bude spolurozhodovat Rada s EP, Komise počítá s tím, že nová směrnice vstoupí v platnost v březnu 2014.

Rada stvrdila kompromis týkající se revize prvního železničního balíku a čeká na balík čtvrtý

Rada 30. 10. 2012 [stvrdila](#) kompromis o revizi tzv. prvního železničního balíku týkajícího se liberalizace v oblasti (osobní) železniční dopravy. Plénium EP tak učinilo již v červenci 2012 (více v příspěvku „EP stvrdil kompromis týkající se revize prvního železničního balíku“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Proti hlasovalo Německo, Rakousko a Lucembursko, zdrželo se Estonsko, Polsko a Sloven-

sko. V následujícím období (možná již v listopadu 2012) se napjatě očekává předložení návrhu tzv. čtvrtého železničního balíku, který by nejenže měl napomoci otevřít trhy vnitrostátní osobní železniční dopravy konkurenci (jeho součástí by měl být např. požadavek, aby se o provozování linek dotovaných z veřejných prostředků jednotliví operátoři ucházeli v tendrech; Komise se o tento krok již jednou pokusila, ale platné [nařízení č. 1370/2007](#) daný požadavek neobsahuje, stejně jako mimořádně kontroverzní požadavek na unbundling, tedy aby provozovatelé dopravy a správci železnic od sebe byli /majetkově/ oddělení), ale i zkrátit dobu potřebnou pro uvedení kolejových vozidel na trh (díky posílení role Evropské železniční agentury) a zlepšit správu železniční infrastruktury (k posílení efektivity železničního provozu).

Rada debatovala o zpřísnění technických kontrol vozidel

Rada 30. 10. 2012 poprvé meritorně [debatovala](#) o možném zpřísnění technických kontrol vozidel, jež v červenci 2012 navrhla v rámci širšího balíku Komise (více v příspěvku „Komise chce zpřísnit technické kontroly vozidel“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Předmětem diskuse byl zejm. návrh [KOM\(2012\)380](#). Rada iniciativu Komise obecně přivítala, řada členských států (zejm. Nizozemsko, Finsko, Francie, Německo, Rakousko, Švédsko, Lotyšsko, Řecko, Belgie a ČR) by ale preferovala namísto přímo účinného nařízení směrnici. Kromě toho členské státy Komisi požádaly o vyčíslení nákladů na implementaci nových pravidel či informací, zda má smysl, aby se nová norma vztahovala např. na jednostopá vozidla, traktory či lehké přívěsy (viz pozice Francie, Německa, Maďarska, Belgie či Švédska) nebo aby byly technické kontroly prováděny častěji u vozidel s mimořádně vysokým nájezdem (namísto dnešního modelu 4-2-2, by se měl podle Komise uplatnit standardně model 4-2-1 a u vozidel s mimořádně vysokým nájezdem 4-1-1), neboť nehody způsobené technickým stavem vozidla jsou údajně ve většině členských států (oproti tvrzením Komise) velmi řídké. Méně časté technické kontroly (resp. zachování stávajícího stavu) požaduje např. Finsko, Velká Británie, Slovensko, Litva, Řecko, ČR či Itálie (oproti Rakousku, Polsku, Rumunsku či Bulharsku).

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 22.–23. 10. 2012

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Giovanniho La Via a Dereka Vaughana týkající se souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2013 – všechny oddíly (A7-0311/2012)	492	Vlasák	123	Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Zahradil	82	-
Zpráva Reimera Böga a Ivaila Kalfina týkající se víceletého finančního rámce na období 2014–2020 (A7-0313/2012)	517	-	105	Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	63	-
Zpráva Jean-Luc Dehaena týkající se vlastních zdrojů založených na dani z přidané hodnoty (A7-0316/2012)	516	-	98	Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	33	-
Zpráva Christofera Fjellnera týkající se režimu Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití (A7-0231/2012)	378	Fajmon, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	263	-	17	Strejček
Zpráva Charlese Goerense týkající se agendy pro změnu: budoucnost rozvojové politiky EU (A7-0234/2012)	540	-	36	Ouzký, Strejček, Zahradil	65	Fajmon, Kožušník, Tošenovský, Vlasák

Plénium EP ve dnech 25.–26. 10. 2012

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Edity Bauer týkající se konzulární ochrany občanů Unie v zahraničí (A7-0288/2012)	596	-	66	Fajmon, Vlasák	12	Ouzký, Strejček, Tošenovský, Zahradil
Zpráva Vitaly Moreiry týkající se ochrany před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (A7-0243/2012)	652	Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	13	-	11	-

Zpráva Birgit Schnieber-Jastram týkající se soudržnosti politik ve prospěch rozvoje za rok 2011 (A7-0302/2012)	561	Fajmon, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	47	-	51	-
Zpráva Jean-Paula Gauzèse týkající se Evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik: provádění priorit na rok 2012 (A7-0312/2012)	430	-	90	Fajmon, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	8	-

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP. Možné inkonzistence v tomto směru je proto třeba přičíst na vrub této skutečnosti.

VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT ZVEŘEJNĚNÉ V ŘÍJNU 2012

↑ **Nezaměstnanost** v zemích eurozóny i celé EU byla v srpnu 2012 stabilní, tedy na hodnotě 11,4%, resp. 10,5 %. V srpnu 2011 dosahovaly hodnoty v eurozóně 10,2%, v EU-27 9,7 %. Mezi země s nejvyšší nezaměstnaností patří Španělsko (25,1%) a Řecko (24,4%), nejnižší míru mají Rakousko (4,5%), Lucembursko (5,2%), Nizozemsko (5,3%) a Německo (5,5%). V ČR nezaměstnanost v srpnu 2012 dosáhla úrovně 6,7 %. Za poslední rok zažily největší pokles nezaměstnanosti pobaltské státy: Estonsko (z 13,2% na 10,1%) a Litva (z 15% na 12,9%). Nejvyšší nárůst naopak zaznamenaly Řecko (z 17,2% na 24,4%), Kypr (z 8% na 11,7%) a Španělsko (z 22% na 25,1%).

↑ V sektoru **služeb** pracovalo v EU-27 v roce 2011 až 70% pracovníků. V roce 2000 to bylo přitom 62%. Tržní služby, jako je doprava, obchod, finanční služby apod., zaměstnávaly 39% pracovníků (v ČR 39%), netržní služby jako státní administrativa, zdravotnictví, školství 30%, průmysl a stavebnictví 25% a zemědělství 5%. V ČR a na Slovensku pracovalo v roce 2011 v průmyslu 38% obyvatel, což je nejvíce v celé EU-27. Rozdíly v zaměstnanosti existují i v jiných odvětvích. V sektoru zemědělství jsou např. na Maltě, v Lucembursku, Velké Británii a Belgii zaměstnána jen 2% pracovníků, v ČR jsou to 3%, kdežto v Německu 29%, v Rumunsku 13%, v Polsku a Řecku 12%. Značné rozdíly jsou také v netržních službách: 16% je v nich zaměstnáno v Rumunsku, 22% v Bulharsku, 42% v Lucembursku, 38% v Dánsku a Nizozemsku. V ČR je to 23%. Počet odpracovaných hodin za týden plného úvazku se v roce 2011 pohyboval od 37,7 hodin v Dánsku do 42,2 hodin ve Velké Británii. V ČR je to v průměru 41 hodin týdně. Podíl osob s pracovní smlouvou na dobu určitou vzrostl v celé EU z 12% v roce 2000 na 14% v roce 2011. Daných smluv má o jeden procentní bod více žen. Nejvíce pracovníků s pracovní smlouvou na dobu určitou je v Polsku (27%), Španělsku (25%), Portugalsku (22%), nejméně pak v Rumunsku a pobaltských státech (2%). V ČR je na smlouvu na dobu určitou zaměstnáno 7,2% mužů a 10,1% žen, v průměru tedy 8,5% pracovníků.

VEŘEJNÉ KONZULTACE V LISTOPADU 2012

Popis konzultace	Oblast	Konzultace otevřena do
Zavádění poplatků za využívání infrastruktury pozemních komunikací	Doprava	4. 11. 2012
Problémy v oblasti přímých daní vzniklé v souvislosti s investováním rizikového kapitálu přes hranice	Daně	5. 11. 2012
„Otevření systémů vzdělávání – návrh evropské iniciativy s cílem podpořit vzdělávání a rozvoj dovedností prostřednictvím nových technologií“	Výchova, vzdělání a mládež	13. 11. 2012
Doporučení odborné skupiny na vysoké úrovni pro reformu struktury bankovního sektoru v EU	Vnitřní trh	13. 11. 2012
Promlčecí lhůty pro uplatňování nároku na náhradu škody vzniklé v důsledku dopravní nehody v jiné zemi EU	Justice a vnitro	19. 11. 2012
Nařízení o indexech	Vnitřní trh	29. 11. 2012
Vyhodnocování, zda jsou léčivé přípravky, které vstupují do EU, avšak nejsou určeny k uvedení na trh Unie, padělány, či nikoli	Zdraví	10. 12. 2012
Zjednodušení, vyjasnění a modernizaci právních předpisů souvisejících s iniciativou „Jednotné evropské nebe“ (SES II +), dosažení souladu mezi předpisy SES a EASA	Doprava	13. 12. 2012
Návrh kritérií pro zadávání ekologických veřejných zakázek EU v oblasti zajištění infrastruktury odpadních vod		14. 12. 2012
Průmysl založený na biotechnologiích: Směrem k partnerství veřejného a soukromého sektoru v rámci programu Horizont 2020	Výzkum	14. 12. 2012
Znalosti v námořní oblasti 2020: od mapování mořského dna až po předpovědi pro oceány	Rybolov	15. 12. 2012
Města a dopravní politika EU	Doprava	17. 12. 2012
Kterých 10 legislativních aktů nejvíce zatěžuje malé a střední podniky?	Vnitřní trh	21. 12. 2012
Evropský metrologický výzkumný program v rámci programu Horizont 2020	Výzkum	23. 12. 2012
Možný rámec pro obnovu a řešení problémů nebankovních finančních institucí	Vnitřní trh	28. 12. 2012
Přezkum stávajících právních předpisů o snížených sazbách DPH	Daně	4. 1. 2013
Revize doporučení o relevantních trzích	Vnitřní trh	8. 1. 2013
Problematika elektronické fakturace v oblasti zadávání veřejných zakázek	Vnitřní trh	14. 1. 2013

<u>Zajištění trvale udržitelného rozvoje na celém světě: EU a Rio+20</u>	Životní prostředí	15. 1. 2013
<u>Logo pro internetové lékárny provozované v souladu se zákonem</u>	Veřejné zdraví	17. 1. 2013

Poznámky

1. Tučně jsou vyznačeny nové konzultace.
2. Označení veřejných konzultací vychází z pojmenování příslušných položek Komisí.

KALENDÁŘ NA LISTOPAD 2012

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
5	6	7	8	9
				Rada ECOFIN COREPER I
EP AGRI, DEVE, DROI, ECON, ENVI, FEMM, IMCO, ITRE, LIBE, TRAN	EP AFET, AGRI, BUDG, DROI, CONT, CULT, ECON, EMPL, ENVI, FEMM, IMCO, INTA, JURI, LIBE, PECH, PETI, TRAN	EP Plénium	EP Plénium	
12	13	14	15	16
Rada Eurozóna		Rada COREPER I		Rada COREPER I
EP ECON, ENVI, SEDE, TRAN	EP EMPL		EP AFET, BUDG, CONT, ECON, REGI	
19	20	21	22	23
Rada FAC	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada COREPER I	Rada EYC	
EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	
26	27	28	29	30
Rada GAC		Rada COREPER I		Rada COREPER I
EP AFET, AFKO, AGRI, CONT, CULT, INTA, JURI, LIBE, REGI, TRAN	EP AFET, AFKO, AGRI, CONT, CULT, INTA, JURI, REGI, TRAN	EP BUDG, DROI,ECON, EMPL, ENVI, IMCO, ITRE, PECH, SEDE	EP DROI, ECON, EMPL, ENVI, IMCO, ITRE, PECH	

SEZNAM ZKRATEK

AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CCBE	Conseil des barreaux européens (Rada evropských advokátních komor)
CEF	Connecting Europe Facility (Nástroj na propojení Evropy)
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
CSF	Common Strategic Framework (společný strategický rámec)
CULT	Culture and Education Committee (Výbor EP pro kulturu a vzdělávání)
ČEZ	České energetické závody
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
E.coli	Escherichia coli
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
ECR	European Conservatives and Reformists Group (Skupina Evropských konzervativců a reformistů)
EFD	Europe of Freedom and Democracy Group (Skupina Evropa svobody a demokracie)
EFET	European Federation of Energy Traders (Evropská federace obchodníků s energiemi)
EFSA	European Food Safety Authority (Evropský úřad pro bezpečnost potravin)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
EGF	European Globalisation Adjustment Fund (Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci)
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIA	environmental impact assessment (posuzování vlivů na životní prostředí)
EIB	European Investment Bank (Evropská investiční banka)
EK	Evropská komise
EMA	European Medicines Agency (Evropská agentura pro léčiva)
EMFF	European Maritime and Fisheries Fund (Evropský námořní a rybářský fond)
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENSREG	European Nuclear Safety Regulators Group (Skupina evropských jaderných regulátorů)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
EPP	Group of the European People's Party (Christian Democrats) (Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů))
ERDF	European Regional Development Fund (Evropský fond regionálního rozvoje)
ES	Evropské společenství

ESD	Evropský soudní dvůr
ESF	Evropský sociální fond
ESM	European Stability Mechanism (Evropský stabilizační mechanismus)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ETC	European Territorial Cooperation (Evropská teritoriální spolupráce)
ETUC	European Trade Union Confederation (Evropská konfederace odborových organizací)
EU	Evropská unie
EURATOM	European Atomic Energy Community (Evropské společenství pro atomovou energii)
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate (eurová mezibankovní nabídková sazba)
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
GMO	genetically modified organism (geneticky modifikovaný organismus)
HDP	hrubý domácí produkt
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
ILUC	indirect land use change (nepřímá změna ve využívání půdy)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
IOSCO	International Organization of Securities Commissions (Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry)
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance (Nástroj předvstupní pomoci)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JE	jaderná elektrárna
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spravedlnost a vnitřní věci)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
LFA	Less Favoured Area (znevýhodněná oblast)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
LIBOR	London Interbank Offered Rate (londýnská mezibankovní nabídková sazba)
MAAE	Mezinárodní agentura pro atomovou energii
Mbps	megabit per second (megabit za sekundu)
MHz	megahertz
MiFID	Markets in Financial Instruments Directive (směrnice o trzích finančních nástrojů)
MiFIR	Markets in Financial Instruments Regulation (nařízení o trzích finančních nástrojů)
MMF	Mezinárodní měnový fond
MTF	Multilateral Trading Facility (mnohostranný obchodní systém)
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Organizace Severoatlantické smlouvy)
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
OSN	Organizace spojených národů
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OTC	over the counter
OTF	Organised Trading Facility (organizovaný obchodní systém)
OZE	obnovitelné zdroje energie
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical Substances (registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
SAA	stabilizační a asociační dohody
SAPS	Single Area Payment Scheme (systém jednotné platby na plochu)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)

SESAR	Single European Sky Air Traffic Management Research (výzkum v oblasti jednotného evropského nebe a řízení letecké dopravy)
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SPS	Single Payment Scheme (systém jednotné platby)
SRP	společná rybářská politika
SSM	Single Supervisory Mechanism (jednotný mechanismus dohledu)
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
SZP	společná zemědělská politika
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
UEAMPE	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WENRA	Western European Nuclear Regulators' Association (Západoevropská asociace jaderných regulátorů)

SLOVNÍČEK

acquis Společenství

Společná práva a závazky všech členských států v rámci EU. Acquis sestává mj. z obsahu, principů a politických cílů smluv, legislativy přijaté při jejich aplikaci, z deklarací a rezolucí EU nebo mezinárodních smluv, jež EU uzavřela (popř. smluv uzavřených mezi členskými státy EU v oblasti jejich aktivit).

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

deriváty

Komplexní finanční instrumenty, jejichž hodnota je odvozena od hodnoty tzv. bazického instrumentu (cenný papír, komodita ap.). Mají termínovaný charakter (dochází ke zpoždění mezi sjednáním obchodu a jeho plněním) a jsou využívány např. k zajištění před budoucím růstem či poklesem ceny bazického instrumentu (viz také „swapy úvěrového selhání“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

EU-15

Těž „starší členské státy“. Označení pro původní státy EU před jejím východním rozšířením v roce 2004.

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

farmakovigilance

Dozor nad léčivými přípravky po jejich registraci směřující k zajištění maximální bezpečnosti a co nejvýhodnějšího poměru prospěšnosti léčivého přípravku k jeho rizikům. Součástí této činnosti je detekce, hodnocení, pochopení a prevence nežádoucích účinků léků nebo problémů, jako je např. špatné užívání nebo zneužívání léků, lékové interakce, vliv na plod, na kojené děti atd.

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kabotáž

Poskytování služeb vnitrostátní nákladní silniční přepravy zboží cizozemci, již pocházejí z některého z členských států EU.

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolurozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsanych parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62 %) (viz také „Rada“).

Maastrichtská smlouva

Smlouva o EU podepsaná 7. 2. 1992 v Maastrichtu. V platnost vstoupila 1. 11. 1993. Založila EU a vytvořila pilířovou strukturu složenou z prvního (komunitárního) pilíře, zahrnujícího Evropské společenství, a dvou mezivládních pilířů, Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a spolupráce členských států v oblasti justice a vnitra (viz také „primární právo“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednotnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

princip subsidiarity

Princip mající zajistit, že opatření jsou přijímána co nejbližší občanům (na nejnižším stupni správy, jenž umožňuje jejich realizaci nebo výkon). Do primárního práva byl včleněn Smlouvou o Evropské unii.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

swapy úvěrového selhání

Derivát, který slouží k přenosu úvěrového rizika mezi dvěma protistranami. Kupující se chce zajistit proti riziku úvěrového selhání tzv. bazického instrumentu (dluhopis ap.). Ztrátu v případě selhání hradí prodávající, který si za tuto ochranu nechává platit. Na rozdíl od pojištění nejsou swapy úvěrového selhání zpravidla regulovány (viz také „deriváty“).

system obchodování s emisními povolenkami

Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

unbundling

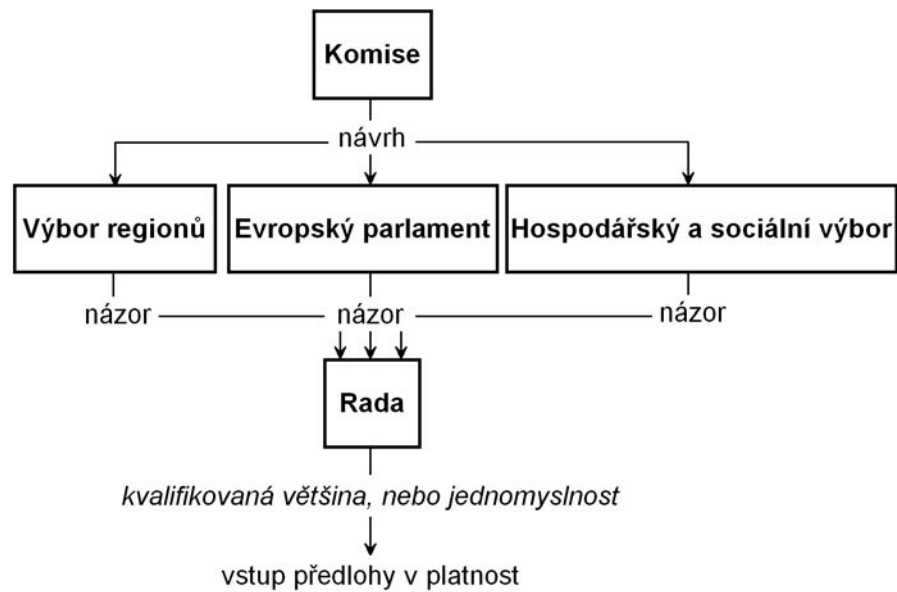
Termín, jež lze přeložit jako „rozdělení“. V souvislosti s liberalizací energetických trhů je často používán pojem „vlastnický unbundling“ či „právní unbundling“, jež označuje právní oddělení produkce od distribuce a obchodu s energetickými zdroji.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jež má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

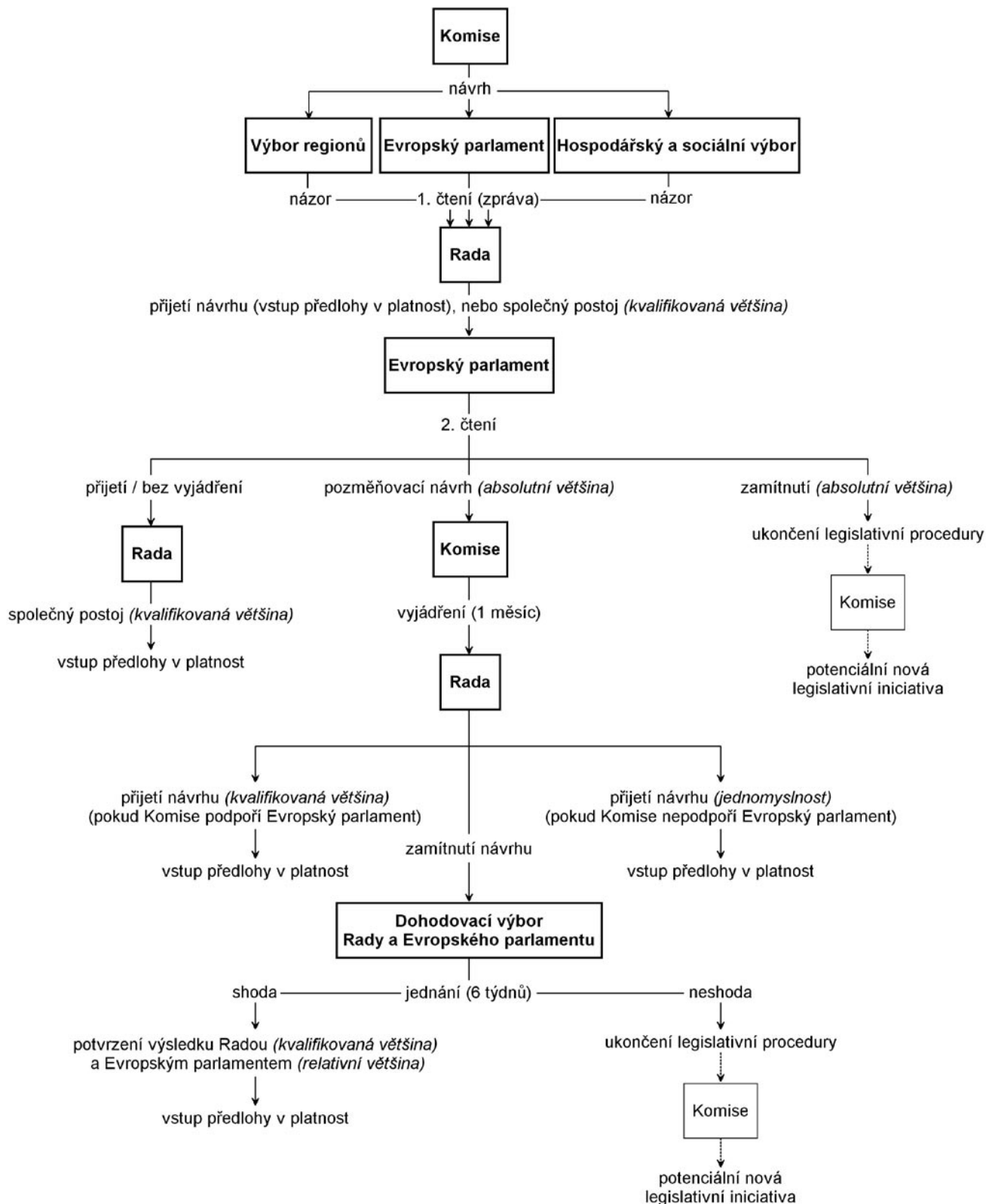
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.